

LUNDS UNIVERSITET

Ekonomihögskolan

Institutionen för informatik

Öppen offentlig data

Hinder och utmaningar som offentlig sektor upplever i samband
öppen datapublicering

Kandidatuppsats 15 hp, kurs SYSK02 i informationssystem
Framlagd VT2016

Författare: Johannes Semere

Handledare: Benjamin Weaver

Examinatorer: Odd Steen
Umberto Fiaccadori

Författare: Johannes Semere

Utgivare: Inst. för informatik, Ekonomihögskolan, Lund universitet

Dokumenttyp: Kandidatuppsats

Antal sidor: 61

Nyckelord: Öppen data, Offentlig sektor, utmaningar, hinder, PSI-Lagen

Sammanfattning (Max. 200 ord):

Den offentliga sektorn genererar och tillhandahåller stora mängder data. Denna data menade EU-kommissionen redan på 90-talet kunna leda till stora ekonomiska och sociala värden om den kunde utnyttjas för kommersiella ändamål. Detta värde skulle realiseras genom det s.k. *PSI-direktivet*, vilket ledde till att Sverige 2010 implementerade sin första *PSI-Lag*. Inom ramen för PSI-data har agendan om öppen data vuxit fram globalt sedan 2009, vilket innebär att den offentliga sektorn bör publicera sina data i öppna, maskinläsbara format utan restriktion för kommersiellt vidareutnyttjande. Dock har arbetet med öppen data många gånger visat sig vara komplext då många faktorer måste beaktas, däribland de lagar som råder för datautlämnande, men också den kunskap och resurser som krävs för datahantering. Mätningar för publicerade öppna dataset visar att Sverige hamnar efter. Denna uppsats ämnar genom en kvantitativ metodundersökning kartlägga hur och vad för hinder och utmaningar som svenska myndigheter och kommuner upplever med öppen data och som därmed hämmar framgången. Resultatet visar att det är främst en brist på policy och politiskt ledningsstöd, samt begränsade resurser i form av ekonomiska och personella som upplevs vara den största utmaningen. Resultaten visar också en övervägande låg förståelse för öppen data i den offentliga sektorn vilket kan kopplas samman med den begränsade kompetensen för öppen datahantering. En vidare slutsats är också att komplexiteten av öppen data måste beaktas på politisk nivå samtidigt som det måste hittas lösningar för de hinder och utmaningar som möts för att värdet av den öppna datan skall kunna realiseras

Innehållsförteckning

1 Inledning.....	5
1.1 Bakgrund	5
1.2 Problemdiskussion.....	6
1.3 Frågeställning	7
1.4 Syfte.....	7
1.5 Avgränsningar	7
2 Bakgrund till öppen data	8
2.1 Vad är öppen data?	8
2.2 Varför öppna data?	9
2.3 Den öppna datans livscykel	9
2.4 Perspektiv på öppen data	11
2.4.1 Ekonomiskt perspektiv.....	11
2.4.2 Lagstiftning	12
3 Teoretiskt ramverk	13
3.1 Inledning.....	13
3.2 Litteraturgenomgång	13
3.3 Sammanställning av teoretiskt ramverk	17
4. Metod	19
4.1 Val av kvantitativ metod.....	19
4.2 Urval	20
4.3 Enkätens utformning.....	20
4.4 Reliabilitet och Validitet.....	21
4.5 Etik.....	22
4.6 Metod för dataanalys	22
4.7 Metodreflektion	22
4.8 Frågeundersökning	23
5. Empiriska resultat.....	24
5.1 Svarefrekvens och respondenter	24
5.2 Organisatoriska perspektiv	26
5.3 Ekonomiska perspektiv.....	29
5.4 Tekniska perspektiv	30
5.5 Administrativa perspektiv.....	32

5.6 Juridiska perspektiv	33
5.7 Politiskt perspektiv	35
5.8 Riskrelaterade perspektiv	36
5.9 Sociala perspektiv	39
6 Diskussion och analys	40
7 Slutsats	44
Referenser.....	45
Bilaga - Enkät.....	47
Bilaga – Mailutskick	55
Bilaga – Mailsvar	56
Bilaga – Respondenters egna kommentarer	58

Figurförteckning

Figur 2.1 Livscykeln för öppen data

Figur 2.2 Five Star Scheme for Linked Open Data

Figur 2.3 Perspektiv på öppen data inom forskningen

Figur 3.1 Sammanställning av hinder från litteraturgenomgång

Figur 4.1 Sammanställning av urval

Figur 5.1 Svarefrekvens

Figur 5.2 Yrkestitlar på respondenter

1 Inledning

1.1 Bakgrund

Det ekonomiska värdet av PSI (*Public Sector Information*) var på agendan inom EU-kommissionen redan på 90-talet (COM, 1998), men det var inte före än 2003 som det första PSI-direktivet togs fram (Cox & Alemanno, 2003). Direktivet syftade huvudsakligen till att realisera värdet av PSI inom de europeiska medlemsländerna genom ett tillgängliggörande av informationen för kommersiellt vidareutnyttjande. Direktivet ledde till att Sverige 2010 implementerade den första svenska *Lagen om vidareutnyttjande av handlingar* (2010:566), ofta refererad till som PSI-lagen. Lagen syftar till att främja utvecklingen av en informationsmarknad genom att underlätta användningen av handlingar som tillhandahålls av myndigheterna.

Principerna och definitionen för *Open Government Data* (öppen data) föddes dock inofficiellt 2007 ur en workshop anordnad av Tim O'Reilly och Carl Malamud i Kalifornien, två nyckelpersoner som populariserat bl.a. öppen källkod och web 2.0. I denna workshop deltog 30 förespråkare för öppenhet inom stat och regering med syftet att diskutera fram hur offentlig information bör göras tillgänglig för att underlätta kommersiellt vidareutnyttjande för att kunna skapa nya affärsmodeller, ekonomisk tillväxt och transparens (Opengovdata, N/D). I samband med workshopen togs det fram åtta principer för öppen data, som ofta blivit refererad till som den inofficiella definitionen, av hur datan skall tillgängliggöras för att underlätta vidareutnyttjande. Bland annat skall datan vara i ett maskinläsbart format och fri från restriktioner att vidareutnyttjas. I januari 2009 skriver Barack Obama dagen efter sin installation en promemoria om *transparens och öppen insyn i regeringen*, där ett av kraven på myndigheterna i USA var att inom 45 dagar publicera minst tre tidigare opublicerade dataset i öppna maskinläsbara format för vidareutnyttjande utan restriktion (Orszag, 2009). Denna promemoria kan tolkas som startskottet för den globala öppna datarörelsen, där övriga världen också började initiera öppna datapolicys. Från 2009 till 2013 växte öppna datainitiativ från två till över 300 globalt (Jetzek et. al 2014), vilket innebär att Sverige även var ett av de länder som har satte öppen data på agendan på politisk nivå (Regeringen 2012). Initiativen för öppen datapublicering motiverats bl.a. med argumenten att datan främjar ekonomisk tillväxt, innovation och ökar transparens och insyn, samt leder till medborgarengagemang i demokratiska frågor (European Commission 2011, Orszag 2009). 2011 uppskattade EU-kommissionen de årliga ekonomiska vinsterna av datapublicering till 140 miljarder EURO bara inom EU (COM, 2011), och i Sverige uppskattades samma värde till 4,5 miljarder SEK av regeringen 2012 (Nordell, 2012).

1.2 Problemdiskussion

Sverige har en lång tradition av öppenhet där offentlighetsprincipen grundades redan 1766 (1949:105), vilket innebär att Sverige var först som nation att öppna upp en möjlighet till insyn i staten för medborgare genom att offentliggöra statliga handlingar. I samband med digitaliseringsrevolutionen och ett mer datadrivet näringsliv tog svenska regeringen 2012 fram ett IT-politiskt mål där visionen är att Sverige som land ska vara världsledande när det kommer till att utnyttja digitaliseringens möjligheter, där en mer öppen förvaltning och öppen datapublicering ingår i strategin (Regeringen, 2012). Mätningar för öppna och publicerade dataset visar dock att Sverige halkar efter. Open Knowledge Foundation (2015) placerar Sverige på 27:e plats i världen och i OECD-mätningen (2015) för öppna, användbara och publicerade dataset placeras Sverige i botten bland alla OECD-länder, följt av Polen och Turkiet. Att ta fram en policy för öppen datapublicering har beskrivits som ett multidisciplinärt problemområde, där även hanteringen av data beskrivs som en utmaning för den offentliga sektorn (Charalabidis et al. 2016). Forskningen inom strategier och policys för öppen data är också begränsad (Janssen et al., 2012), detta då forskningen inom området tog fart 2009 och är således fortfarande i en begynnelsefas (Zuiderwijk et al., 2014). Värderiseringen av den publicerade öppna datan menas också ske när den först har konsumerats och vidareutnyttjats av främst den privata sektorn och allmänheten (Janssen et al., 2012), vilket ställer krav på att data som publiceras också bör ha ett potentiellt värde och en efterfrågan. Data som publiceras måste också, per definition, vara maskinläsbar och fri att utnyttja utan restriktion för att anses vara öppen. Utöver detta ställs många gånger krav på datakvalitet, användbarhet och hållbarhet från de som vidareutnyttjar datan, vilket ställer krav på den offentliga sektorn att inneha en kunskap om datahantering och formatering, samt inneha resurser som kan utföra arbetet som krävs för att tillgodose behoven som kan finnas. Parallellt med detta finns det också en integritets- och sekretessfaktor som skyddas av lagar vilket innebär att data som kan kränka en individs integritet eller som strider mot lagar om immaterialrätt eller upphovsrätt skall skyddas och inte offentliggöras. I den svenska PSI-lagen finns det heller inga juridiska krav på den offentliga sektorn att publicera data i öppna format, utan enskilda publiceringsinitiativ drivs främst av de värden som den publicerade datan förväntas generera utifrån politiska direktiv. Men trots att öppen data har beskrivits som en guldgruva (The Economist, 2013) så anses samtidigt värdet många gånger inte ha nått upp till förväntningarna (The Economist, 2015).

E-delegationen som arbetade för det svenska IT-politiska målet tog 2013 fram en vägledning och rekommendationer för hur svenska myndigheter och kommuner bör arbeta med öppen datapublicering (E-Delegationen), och Lundblad m.fl. (2013) tog fram en introduktionshandbok för öppen datapublicering på begäran av Vinnova, som är den myndighet den nuvarande regeringen har tillsatt som ansvariga för att driva agendan med öppen data inom Sverige, som ämnar stödja verksamheter som initierar öppna datainitiativ. Men dessa rekommendationer från E-delegationen lever den övervägande majoriteten av myndigheter och kommuner inte upp till dem (Psidatakollen, N/D). Idag finns det enskilda myndigheter och kommuner som jobbar aktivt med öppen data medan andra inte publicerar öppen data överhuvudtaget, vilket har lett till en diskrepans inom den offentliga sektorn.

1.3 Frågeställning

Utifrån problemdiskussionen har följande frågeställning för uppsatsen tagits fram:

- *Vilka hinder och utmaningar upplever svenska kommuner och myndigheter med öppen data?*

1.4 Syfte

Då problemområden inom öppen data beskrivits som multidisciplinärt ämnar uppsatsen kartlägga de hinder som offentlig verksamhet upplever, samt försöka urskönja tydliga gemensamma faktorer som hämmar framgången av öppen data i den offentliga sektorn och Sverige.

1.5 Avgränsningar

Definitionen av öppen data beskriver hur datan bör tillgängliggöras för att kallas öppen och underlätta vidareutnyttjande. Dock är begreppet inte begränsat till data som skapas och tillhandahålls av offentlig sektor, utan att publicera och arbeta med öppen data kan även ske inom den privata sektorn. Denna uppsats avgränsar sig till öppen data inom den offentliga sektorn (eng. motsv. "Open Government Data") i Sverige, främst för att den privata sektorn inte är bunden till PSI-lagen som har en direkt påverkan av öppen datapublicering i offentlig sektor. I uppsatsen kommer därför begreppet öppen data att användas som synonym till den engelska motsvarigheten av Open Government Data.

Uppsatsen kommer heller inte göra anspråk på att kartlägga alla de möjliga bakomliggande orsakerna till att öppen data i många fall inte publiceras eller initieras utan kommer att fokusera på den offentliga sektorn och dess upplevelse av förekommande hinder som kan hämma framgången.

2 Bakgrund till öppen data

2.1 Vad är öppen data?

En definition av öppen data togs fram i samband med Tim O'Reilly m.fl. under 2007. Här definierar de PSI-data som öppen om den är offentlig på ett sätt som följer följande åtta principer (Opengovdata, N/D):

- *Komplett*: All offentlig data görs tillgänglig. Offentlig data är data som inte begränsas av integritet, säkerhet eller privilegier.
- *Primär*: Datan förblir identisk till sin källa med högsta möjliga nivå av detaljrikedom och inte i ett aggregerat eller modifierat format.
- *Läglig*: Datan skall tillgängliggöras tillräckligt snabbt för att behålla värdet.
- *Åtkomlig*: Datan är åtkomlig till det bredaste omfånget av användare för det bredaste omfånget av syften.
- *Maskinprocessbar*: Datan är tillräckligt strukturerad för genomgå automatiserad processering.
- *Icke diskriminerande*: Datan är tillgänglig för alla utan krav på registrering.
- *Generisk*: Datan är tillgänglig i ett format som ingen entitet har exklusiv kontroll över.
- *Licensfri*: Datan är inte föremål för upphovsrätt, patent, varumärke eller hemligheter. Rimlig restriktivitet för integritet, säkerhet och privilegier kan tillåtas.

Även den ideella organisationen Open Knowledge Foundation som förespråkar öppenhet av information har tagit fram en definition av öppen data. Nätverket menar att datan bör följa tre nyckeldrag (Open Knowledge Foundation, N/D):

- i. *Tillgänglighet och tillgång*: Datan måste vara fullskaligt tillgänglig och inte kosta mer än den rimliga produktionskostnaden. Datan skall också föredragsvis kunna laddas ner via nätet och vara tillgänglig i ett lämpligt och bekvämt format.
- ii. *Återanvändning och distribution*: Datan måste föras under omständigheter som tillgängliggör återanvändning och omdistribution även när den sammanblandas med annan data. Datan skall också vara digitalt maskinläsbar.
- iii. *Universell delaktighet*: Alla skall kunna använda, återanvända och omfördela datan och det skall inte diskrimineras mellan mot personer eller grupper med olika syften. Datan skall också kunna användas för kommersiella ändamål och inte begränsas till användning för specifika syften.

Detta sammanfattar de som ”öppen data och innehåll kan användas utan restriktion, modifieras och delas av alla under alla omständigheter och för alla syften”

2.2 Varför öppna data?

De krafter som finns bakom initiativen till en öppen datapolicy eller till de direktiv som finns för öppen datapublicering har bl.a. politiska, sociala och ekonomiska motiv. De argument som EU-kommissionen lyft fram är hur tillgängliggörandet av öppen data för vidareutnyttjande kan leda till stora nyttor för näringsliv, medborgare och samhället. Detta då tillgängliggörandet av öppen data kan leda till en framväxt av nya företag och affärsmodeller där den öppna datan integreras och analyseras ihop med annan data, vilket kommissionen menar kan leda till nya arbetstillfällen samtidigt som den ekonomiska tillväxten stimuleras inom EU (European Commission, 2011). Vidare skall den öppna datan också leda till en ökad statlig transparens när information som tidigare varit låst frigörs, vilket då tillåter samhället till en insyn i staten och dess handlingar. En annan nytta, menar kommissionen, är att den öppna datan inom EU leder till bättre framtagande av policys på alla statliga nivåer utifrån den data som publicerats, vilket kommissionen menar skall leda till bättre tjänster för samhället.

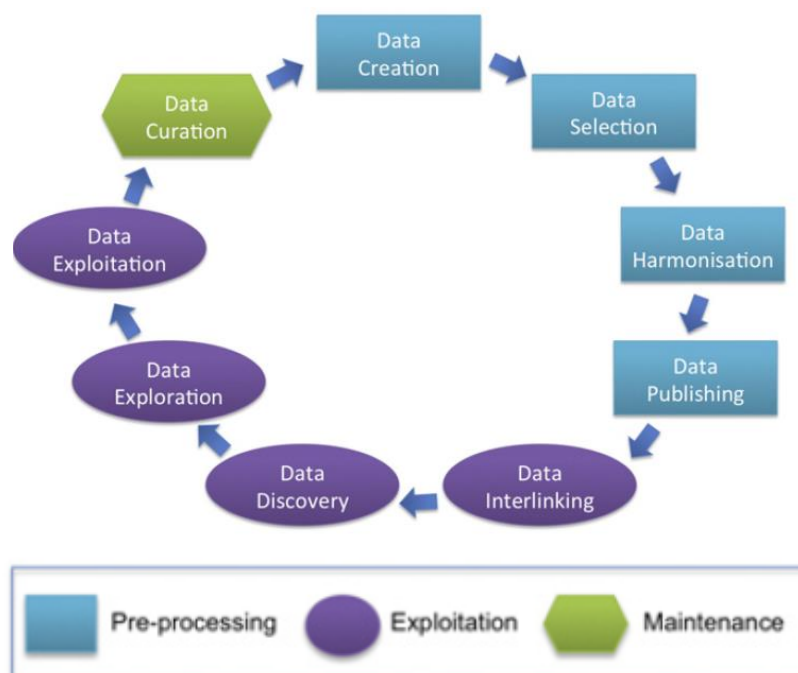
I USA 2009 var Obamas promemoria om öppenhet baserad på tre principer: Transparens, Delaktighet och Samverkan (Orszag, 2009). Här menade de att tillgängliggörandet av öppen data leder till en transparens där medborgarna får möjlighet till större insyn i regeringens handlingar och aktioner. Principen om delaktighet var baserad på att samhället kan bidra med idéer och expertis en inblick i statliga handlingar möjliggörs. Den sista principen om ökad samverkan menar de skall leda till en ökad effektivitet inom regeringen genom ett uppmuntrande av samarbete på alla statliga och parlamentariska nivåer.

2.3 Den öppna datans livscykel

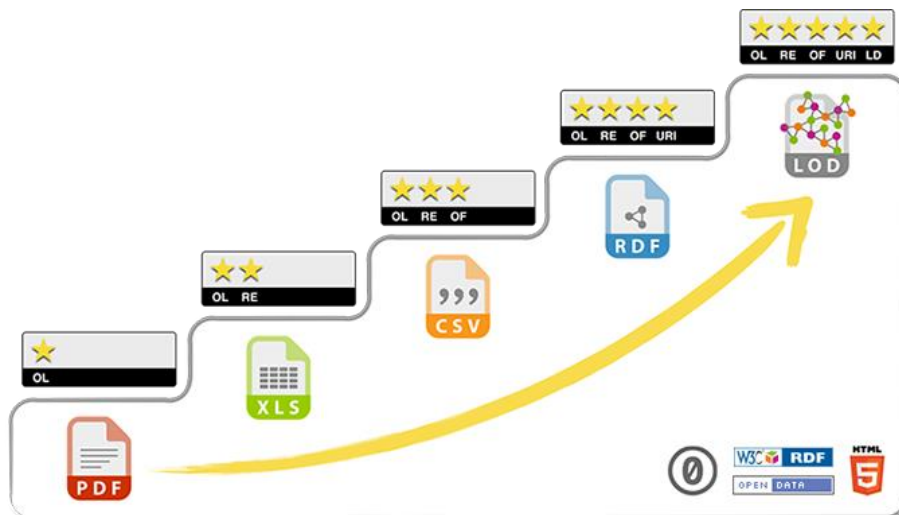
Processerna för arbetet med öppen data inom offentlig sektor beskrivs som en sluten livscykel. I denna livscykel ingår perspektivet från skaparen, publicerare och konsumenten eller vidareutnyttjarens perspektiv. Eftersom att värdet av data sker när den konsumeras och vidareutnyttjas på ett sätt som gör att den skapar värde, så förutsätter här ett deltagande av alla parter. Attard et. al (2015) menar att livscykeln för öppen data kan brytas ner i nio delprocesser:

- *Dataskapande*: I offentlig verksamhet ingår ofta skapandet av data i de vardagliga arbetsrutinerna. Vad som behöver understrykas här är dock att data som skapas inte alltid är i ett format som tillåter automatiserad maskinprocessering. Här menar författarna att den offentliga sektorn även kan skapa eller samla data för det specifika syftet att publicera.
- *Val av data*: Publiceraren måste i detta steg välja vilken data som skall publiceras där lagar om dataskydd och personlig eller känslig data måste tas i beaktning.

- *Harmonisering av data:* I detta steg kommer principerna för öppen data in i processen, där datan nu måste förberedas och formateras på ett sätt som gör att den uppfyller kraven för öppenhet.
- *Publicering av data:* Datan publiceras nu på de tekniska infrastrukturer och dataportaler som tillhandahålls av statliga och offentliga myndigheter.
- *Sammanlänkande av Data:* Sammanlänkande av data skapar ytterligare värde då den bidrar med kontext. Sammanlänkningen är det sista steget i ”Five Star Scheme for Linked Open Data”. 5stardata.info.
- *Dataupptäckt:* Utnyttjarna av datan måste i detta steg hitta datan för att kunna använda den. Här kan publicerarna främja utnyttjandet och medvetenhet kring datan genom att aktivt arbeta för att involvera intressenter.
- *Utforskande av data:* Utnyttjaren utforskar datan passivt genom att visualisera eller granska datan som har publicerats. Detta beskriver författarna som ett trivialt sätt att konsumera datan.
- *Exploatering av data:* En exploatering av datan tillåter utnyttjarna av proaktivt använda, återanvända eller distribuera den öppna datan genom mashups eller innovationer.
- *Kuratering av data:* Detta steg är essentiellt för att säkerställa att den publicerade datan är hållbar.

Figur 2.1 : Livscykeln för öppen data (Attard et. al, 2015)

Figur 2.2. *Five Star Scheme for Linked Open Data (5stardata.info).*

2.4 Perspektiv på öppen data

Zuiderwijk et. al (2014) menar utifrån deras litteraturgenomgång inom området att det finns, inom forskningen, sju olika perspektiv på öppen data som behandlats och som även bör beaktas för att effektivt kunna dra nytta av öppen data och hantera utmaningarna som finns inom området.

2.4.1 Ekonomiskt perspektiv

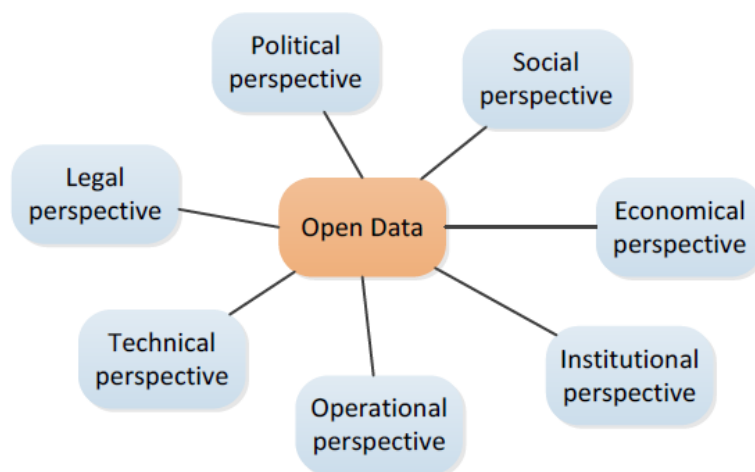
Den ekonomiska nyttan av öppen data lyfts fram av flera aktörer där siffrorna ofta presenteras i miljardenheter (COM 2011, Manyika et. al 2013, The Economist 2013, Stott 2014). Här görs det således en stark koppling mellan öppen publicerad data för kommersiellt vidareutnyttjande och ekonomisk tillväxt och innovation. Vad som dock förutsätts för att denna ekonomiska nytta skall realiseras är ett vidareutnyttjande av främst privata aktörer. Kopplingen mellan öppen data och innovation menar däremot Janssen et. al (2012) är komplex, där de har lyft fram fyra aspekter inom denna komplexitet som finns mellan öppen data och innovation. Den första aspekten menar de är komplexiteten av intressenterna som är delaktiga i innovationsprocessen, däribland publicerarna som i många fall är den offentliga sektorn. Den andra aspekten som lyfts fram är den öppna datans kontext som kan begränsas av lagstiftningar eller andra faktorer, som då kan påverka hur data samlas in eller kan användas. Det tredje som lyfts fram är komplexiteten mellan publicering och vidareutnyttjande, där de menar att det är svårt att veta hur datan används efter den publicerats, vilket också kan leda till en osäkerhet hos publicerarna då de inte vet hur datan kommer användas eller sammankopplas. Den sista och fjärde aspekten som författarna lyfter fram är komplexiteten i att skapa värde i sig då de menar att innovation är en komplexitet i sig själv. Dessa fyra aspekter är således något som de menar inte tas till hänsyn vilket leder till att den öppna datan inte utnyttjas till sin fulla potential och menar också att forskningen inom öppen data och innovation inte är tillräckligt utforskad.

2.4.2 Lagstiftning

När ett initiativ för öppen datapublicering tas så finns det mycket som måste beaktas, däribland de lagstiftningar som råder inom området. Dessa lagstiftningar i Sverige regleras bland annat i PSI-lagen som implementerar PSI-direktivet. Utöver PSI-lagen regleras också publicering av data av andra lagar som kan beröra upphovsrätt, immaterialrätt eller lagar om sekretess och dataskydd. De juridiska områden som öppen datapublicering berör kan leda till att rättsläget för informationen kan bli otydlig, något som Lundblad m.fl. (2013) lyfter fram, där de menar att frågan om lagstiftningar och de juridiska aspekterna inom området för öppen data får stor uppmärksamhet och fokus. Vidare, och utifrån dessa juridiska osäkerheter som kan råda, har också Lundblad tillsammans med Larsson och Ledendal ämnat ta fram en juridisk handbok¹ som syftar till att öka den juridiska förståelsen inom offentliga verksamheter för öppen datapublicering som skall leda till att mer data publiceras i öppna format

Dessa lagstiftningar och praxis som har inverkan på tillgängliggörandet av handlingar i öppna format kan också inom EU regleras internt inom medlemsländerna, något som PSI-direktivet ämnade harmonisera för att underlätta realiseringen av det ekonomiska värdet av informationen (COM, 2011).

Jaatinen (2016) lyfter fram relationen mellan öppna datainitiativ, transparens och integritet av EU-kommissionens PSI-direktiv, där hon menar att de finns en risk för att de lagstiftningar som är ämnade skydda medborgares integritet kan lätt glömmas bort när PSI-data blir en exploaterbar råvara. Vidare lyfter hon också fram vikten av skydda personlig data som den offentliga sektorn innehar så den inte exploateras på bekostnad av medborgarna och deras integritet eller privatliv.

Figur 2.3: *Perspektiv på öppen data inom forskningen (Zuiderwijk et. al, 2014)*

¹ Projekt "Offentliga Öppna Data – En juridisk handbok."
<http://luiu.lu.se/research/open-data-legal-handbook/>

3 Teoretiskt ramverk

3.1 Inledning

Det teoretiska ramverket består av en litteraturgenomgång av empiriska studier där syftet har varit att lyfta fram de utmaningar, hinder eller trösklar som möts av den offentliga sektorn vid initiativ till eller arbete med öppen data. För att kunna skapa ett brett teoretiskt underlag har litteraturgenomgången som valts ett fokus på utmaningar och hinder som möts av ledande beslutsfattare i ett top-down perspektiv, lokala hinder och utmaningar på tjänstemannanivå och ett perspektiv från vidareutnyttjarna och de utmaningar och hinder som möts efter att data har publicerats. I litteraturgenomgången kommer metoderna för den empiriska datainsamlingen i studierna presenteras och en sammanställning slutsatserna att lyftas fram. Kapitlet avslutas med en undersökningsmodell för de identifierade utmaningar och hinder i studierna, samt en kategorisering under de perspektiv som de överskådligt hamnar under.

3.2 Litteraturgenomgång

Barry & Bannister (2014) ämnar främst att undersöka vilka hinder som finns inom öppen data i Irland utifrån ett top down-perspektiv. Deras empiri grundar sig på 14 semistrukturerade intervjuer med ledande befattningshavare och menar att det finns data som tillhandahålls av stater och myndigheter som möter juridiska, etiska, kommersiella och andra hinder vid publicering i öppet format. De identifierade hindren presenteras under sex kategorier:

(1) *Ekonomiska*

(2) *Tekniska*

(3) *Kulturella*

(4) *Juridiska*

(5) *Administrativa*

(6) *Riskrelaterade*

Vidare vill författarna markera tre hinder som de vill lyfta fram som intressanta att beakta. Det första är resursbegränsningar (*ekonomiska*) då de menar att en begränsad resurs har en förmåga att påverka och genomtränga andra hinder. Det andra hindret är oron för en förlust av intäkter (*ekonomisk*) där författarna menar att finansieringsmodeller inom enstaka myndigheter påverkar huruvida data skall och bör vara öppen och fri att utnyttja. Det sista hindret, vilket understryks som det största påfallande hindret, är huruvida en publicering av öppen data gör ett intrång i dataskyddslagar (*Juridisk*).

Martin et. al (2013) har analyserat öppen data-initiativ i Storbritannien, Rennes och Berlin genom att studera deras plattformar för öppen data. I denna studie var syftet att presentera utmaningar och hinder som möts av både publicerarna och de som vidareutnyttjar datan. Författarna har kategoriserat hindren under:

- (1) *Governance*
- (2) *Ekonomiska*
- (3) *Licenser och juridiska ramverk*
- (4) *Dataegenskaper*
- (5) *Metadata*
- (6) *Tillgång*
- (7) *Kompetens*

Riskerna inom *governance* menar författarna inkluderar bl.a. en motvillighet av tjänstemän där de lyfter fram hur öppen data i vissa fall upplevs som ett hot, t.ex. genom att den ökade kontrollen hos medborgarna kan leda till protester mot handlingar eller aktioner av offentliga verksamheter. Denna rädsla kan således leda till en motvilja hos tjänstemännen att ta del av öppna datainitiativ. Vidare under *governance* lyfter författarna också fram en brist på kommunikation mellan publicerare och vidareutnyttjarna av data. Inom kategorin *ekonomiska* nämner författarna hur kostnaden för att skapa och publicera öppen data upplevs som ett hinder och lyfter också fram hur öppen data och ROI kan vara otydlig i många fall.

Conradie & Choenni (2014) har genom deltagande aktionsforskning undersökt vilka hinder som finns på lokal nivå i sex organisationer i den Nederländska offentliga sektorn. Undersökningen ledde till ett antal observationer som har kategoriserats under ”observationer som tillhör de underliggande trösklarna för datapublicering” och ”observationer som direkt avgör datapublicerande”. Vidare presenterar författarna de underliggande trösklarna som:

- (1) *Rädsla för falska slutsatser*; där ett exempel som lyfts fram är hur värdet av egendom kan sjunka om detaljer angående policyplaner på stadsutvecklingar skulle offentliggöras.
- (2) *Finansiella effekter av PSI-publicering*; där de menar att myndigheter idag genom att sälja data genererar intäkter till organisationen. Osäkerheten kring hur denna eventuella intäktsförlust skall ersättas av staten leder till en osäkerhet kring öppen datapublicering.
- (3) *Oklart ägandeskap och okända datalokaliseringar*; där författarna menar att oklarheten inom dessa två aspekter hämmar publicerandet av data.
- (4) *Prioritet*; öppen datapublicering är nödvändigtvis inte en prioritet och ingår inte i arbetsuppgifterna inom myndigheten.

Författarna argumenterar också för att myndigheterna på lokal nivå är komplex trots att de upplevs och presenterar sig som enhetliga.

Janssen et. al (2012) har ämnat genom en explorativ studie undersöka vilka nyttor och hinder som finns med öppen data. Deras empiri grundar sig först på en gruppintervju med nio deltagare och kompletterades med 14 intervjuer med bl.a. holländska regeringsdepartement och tjänstemän på lokal administrativ nivå, samt vidareutnyttjare. Författarna menar i deras studie att tjänstemän inom den offentliga sektorn många gånger undviker att offentliggöra data då det kan leda till större insyn och kritik från medborgare. Här hänvisar författarna till den institutionella teorin som varnar för att publicering av data leder till en förstärkning av rådande strukturer. Vidare har författarna också kategoriserat de identifierade hinder som upplevs av vidareutnyttjarna och publicerarna under:

- (1) *Institutionella hinder*
- (2) *Juridiska hinder*
- (3) *Kvalitet på information*
- (4) *Teknologiska hinder.*

I samband med den empiriska datainsamlingen har också fem myter om öppen data presenterats som formuleras som:

- (1) *Publicering av data leder automatiskt till nytta*
- (2) *All information bör publiceras utan restriktion*
- (3) *Det handlar enbart om att publicera datan*
- (4) *Varje konstituent kan dra nytta av öppen data och*
- (5) *Öppen data leder till en öppen regering.*

Vidare drar författarna slutsatsen att gapet mellan publicerare och vidareutnyttjarna leder till att nyttan av öppen data inte kan realiseras och menar att data också måste utnyttjas för att skapa värde.

Zuderwjik et. al (2012) har också vidare undersökt utmaningar med öppen data ur vidareutnyttjarens perspektiv och har utifrån litteraturgenomgång, workshops och intervjuer identifierat 118 sociotekniska hinder för vidareutnyttjandet av datan. Författarna menar att tillräcklig fokus på användarens perspektiv vid öppen datapublicering saknas. Dessa identifierade hinder har kategoriserats under

- (1) *Tillgänglighet och tillgång*
- (2) *Förmåga att hitta*
- (3) *Användbarhet*
- (4) *Förmåga att förstå och tolka*
- (5) *Kvalité*
- (6) *Länka och kombinera data*
- (7) *Jämförbarhet och Kompabilitet*
- (8) *Metadata*
- (9) *Interaktion med datapublicerare*
- (10) *Uppladdning och Öppning.*

Vidare styrker författarna att hinder som har identifierats i litteraturen ibland differentierar sig från hinder identifierade i den empiriska forskningen.

Lundblad m.fl. (2013) syftar med sin rapport att ”bistå tillgängliggörandet av nya öppna data inom kollektivtrafik och turism” samt att ”dokumentera vilka huvudsakliga beslut och hinder som styrde processerna”. Författarna menar här att det andra syftet är mer svårfångat då det inte finns lösningar för alla som ämnar upprätta en policy och strategi för öppen data. Vidare har författarna också ämnat ta ett ramverk av frågor och utmaningar som offentlig sektor kommer ställas inför med öppen data. Fem gemensamma utmaningar för öppna datainitiativ har identifierats i rapporten:

- (1) *Överdriven teknikbarriär*
- (2) *Okänd data*
- (3) *Från interna förutsättningar till externa krav*
- (4) *Rättslig osäkerhet*
- (4) *Öppenhet under ansvar.*

Zuderwjik & Janssen (2014a) summerar utmaningarna med öppen data-processen, främst från Nederländerna, där datainsamlingen skett genom en litteraturgenomgång, workshop, frågeformulär samt fem semistrukturerade intervjuer inom Europa. De utmaningar som identifierats menar de ska ses som en livscykel (*create, publish, finding, using, feedback*). Dessa hinder kategoriseras under:

- (1) *Tekniska*
- (2) *Sociala.*

I livscykeln menar författarna att publicerarna främst deltar i första och andra steget (*skapa och publicera*), och där sista steget (*feedback*) sker mellan båda parter (publicerare och vidareutnyttjare). I det första steget menar författarna att skapandet av datan måste vara högt relaterat till publicerandet av datan genom att hänsyn tas till möjligheten att datan skall publiceras efteråt. Vidare menar de att publicerandet av data inte ses som en integrerad aktivitet i de dagliga rutinerna, och hänvisar till bristen av metadata som försvårar publicering och vidareutnyttjande. Under publiceringsprocessen nämner författarna att tillräcklig data inte publiceras eller hålls uppdaterad och att det finns en osäkerhet kring hur datan som publiceras kan bryta mot integritet.

Zuderwjik & Janssen (2014b) har vidare ämnat undersöka de negativa aspekterna kring öppen data genom 19 djupgående intervjuer med tjänstemän inom offentlig sektor och dataarkivister. Här identifierades 16 kategorier av negativa aspekter och effekter som vidare kategoriseras under:

- (1) *Bemöda att öppna data*
- (2) *Implementationer*
- (3) *Förvaltning.*

Verma & Gupta (2013) syftar med sin studie att undersöka vilka utmaningar och hinder som den offentliga sektorn i Indien upplever och möter vid publicering av öppen data. Empirin grundar sig i denna studie på semistrukturerade intervjuer med 30 ledande befattningshavare inom den indiska regeringen. Vidare har de identifierade utmaningarna och hinder kategoriserats under 6 perspektiv:

(1) *Medvetenhet*; där öppen data skapar förvirring och ett paradigmskifte vid kravställandet på datapublicering.

(2) *Motivation*; Öppen data är inte en integrerad och kräver extra resurser, vilket leder till att ett ifrågasättande av varför datan skall publiceras i ett öppet format.

(3) *Kapacitet*; Bristen av kompetens och utbildning kring datahantering

(4) *Budget*; öppen datapublicering är inte en integrerad komponent i verksamheten, där de menar att datan som finns kräver extra resurser för att konverteras till öppna format.

(5) *Teknisk support*; systemen som finns är inte utvecklade för att släppa lös data i råa format.

(6) *Institutionalisering*; det saknas institutionell struktur och övervakning av myndigheternas prestation vid initiativtagande, vilket också leder till bristande motivation.

3.3 Sammanställning av teoretiskt ramverk

I figur 3.1 har de hinder och utmaningar som identifierats i litteraturgenomgången sammanställs till en undersökningsmodell. Dessa identifierade hinder och utmaningar har kategoriserats under åtta rubriker baserat på vilket område som de huvudsakligen berör. Dessa kategorier är således:

(1) *Organisatoriska*

(2) *Ekonomiska*

(3) *Tekniska*

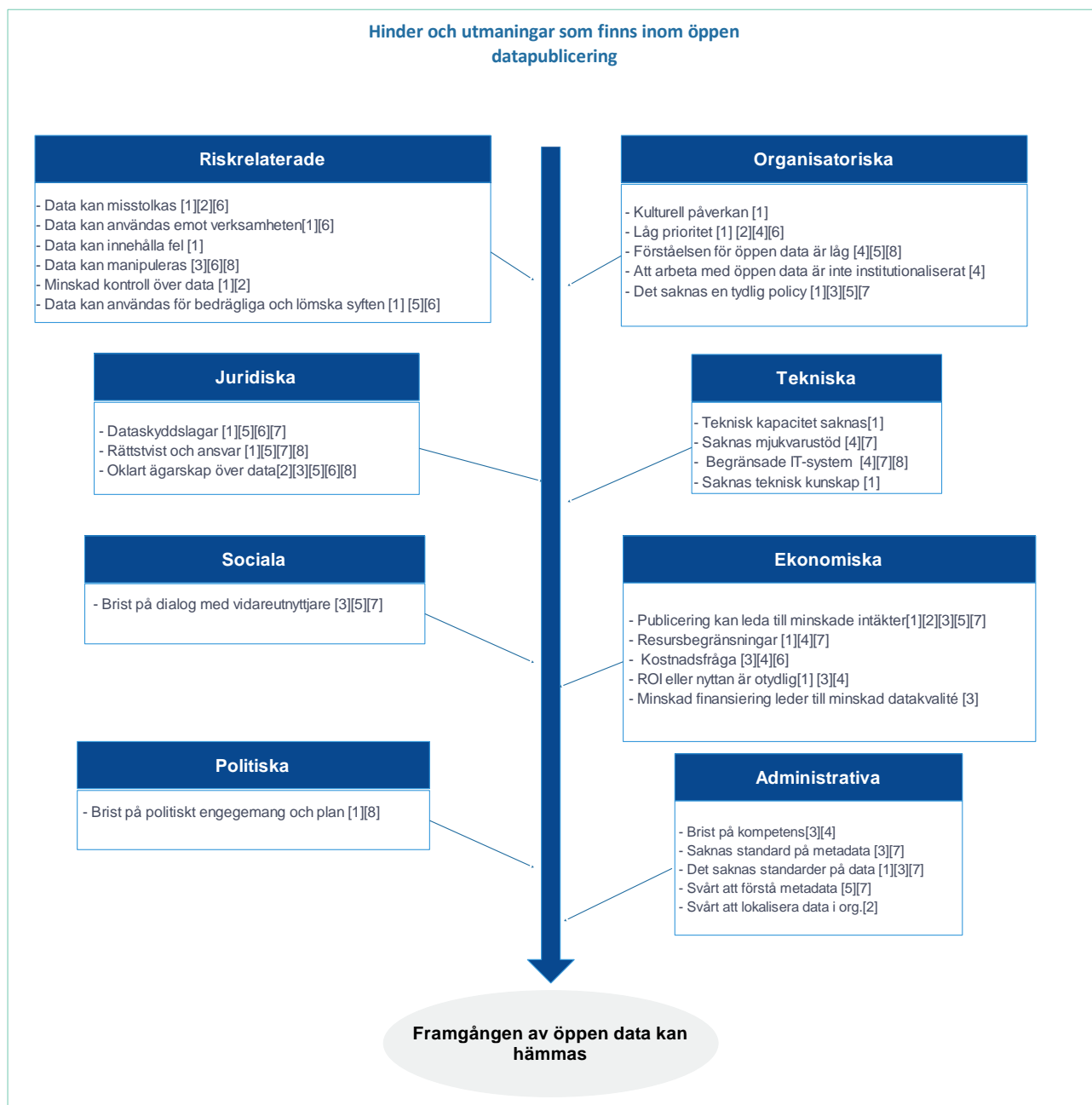
(4) *Administrativa*

(5) *Politiska*

(6) *Juridiska*

(7) *Sociala*

(8) *Riskrelaterade*

Figur 3.1: Sammanställning av hinder från litteraturgenomgång

- [1] Barry & Bannister (2014)
- [2] Conradie & Choenni (2014)
- [3] Martin et. al (2013)
- [4] Verma & Gupta (2013)
- [5] Zuderwjik & Janssen (2014a)
- [6] Zuderwjik & Janssen (2014b)
- [7] Janssen et. al (2012)
- [8] Lundblad m.fl. (2013)

4. Metod

4.1 Val av kvantitativ metod

Litteraturgenomgången visar att initiativen till att börja tillgängliggöra öppen data har inverkan på flertalet ämnesområden, där många av de hinder och utmaningar som finns möts av fler än en enskild organisation. Några av de hinder som finns är därmed gemensamma för flertalet av de organisationer i studierna som inlett ett arbete med att tillgängliggöra öppen data. Samtidigt visar också forskningen motsatsen, det vill säga att det finns utmaningar och hinder som lyfts fram av enskilda eller ett fåtal organisationer, vilket också kan styrkas av påståendet om att myndigheter på lokal nivå är komplex och inte enhetlig (Conradie & Choenni, 2014). Eftersom att syftet i denna studie är att kartlägga hur den svenska offentliga sektorn upplever de utmaningar som finns inom området av öppen data så måste dessa heterogena förutsättningar beaktas i så hög grad som möjligt. Detta innebär således att en kvalitativ metodundersökning i detta fall hade genererat ett detaljerat perspektiv av hur utmaningar och hinder upplevs inom det urval av valda myndigheter och kommuner, men avsaknaden av det större urvalet och omfånget av myndigheter och kommuner hade inte möjliggjort en objektiv generalisering av den offentliga sektorns upplevelser av hinder. För att försöka få fram en så representativ bild i så hög grad som möjligt av hur den offentliga sektorn upplever dessa hinder och utmaningar som finns så har undersökningen en kvantitativ datainsamling som utgångspunkt. Denna metod ämnar således dels genom ett större urval av respondenter insamla data utifrån de interna förutsättningar och möjligheter som den enskilda organisation har, och genom detta försöka generalisera hur och vad som upplevs hämma framgången av öppen data i Sverige för att kunna urskönja ett mönster. Den empiriska datan har därmed samlats in med hjälp av en frågeundersökning. I en frågeundersökning ställs samma frågor till de som medverkar för att kunna dels se ett mönster, men också för att se hur studieobjekten i detta fall har för upplevelse av området i fråga. Esaiasson m.fl. (2007) menar också att en frågeundersökning ämnar ge underlag för generaliseringar, vilket denna uppsats i hög grad syftar till att göra, och menar samtidigt att det finns två typer av frågeundersökningar – intervjuundersökningar och enkätundersökningar.

Med detta i beaktande har en enkätundersökning valts som frågeundersökningsmetod. Det huvudsakliga argumentet för detta är att en enkät kan med fördel skickas ut till ett stort urval inom den offentliga sektorn, samtidigt som möjlighet till utskick kan ske via nätet.

4.2 Urval

Sverige har i skrivande stund 655 offentliga organisationer, varav 290 av dessa är kommuner. Av dessa 655 offentliga organisationer uppfyller i nuläget 177 organisationer E-delegationens vägledning för arbete med öppen data inom verksamheten när det gäller en dedikerad sida för PSI-data (Psidatakollen, N/D), vilket är en övervägande minoritet. Vad som bör nämnas här är också att E-delegationens vägledning och PSI-lagen innefattar mycket mer än en sida för PSI-data, dock kan denna sida tolkas som ett försök till att initiera ett arbete med öppen datapublicering. Lundblad m.fl. (2013) menar att det bör utses en huvudansvarig projektledare när en organisation skall övergå till att börja tillgängliggöra och arbeta med öppen data, och vidare menar också E-delegationen i sin vägledning att en ansvarig kontaktperson för öppen data bör utses (E-delegationen). Därmed har enkäten riktats till de eller den ansvarig som intagit rollen som kontaktperson för arbetet med öppen data. Enkäten har således skickats via e-post till samtliga 290 kommuner och till de myndigheter bortsett från de myndigheter där stark sekretess råder eller av andra uppenbara skäl inte berörs, vilket resulterade i 103 myndigheter. De myndigheter och kommuner som angett kontaktperson för öppen data via sin sida för psi-data har blivit kontaktade direkt via e-post, och resterande utskick av enkät har skickats till respektive registrator med anvisning om att vidarebefordras till eventuell ansvarig för öppen data i organisationen.

	Kommuner	Myndigheter
Antal utskickade enkäter	290	103
Antal som har sida för PSI-data enligt E-delegationens vägledning	120 (41%)	57 (16%)

Figur 4.1: Sammanställning av urval

4.3 Enkätens utformning

Frågeundersökningen i enkäten grundar sig på de utmaningar och hinder som finns inom området för öppen data taget ur det teoretiska ramverket. I enkäten har dessa hinder som finns presenterats för respondenterna i form av påståenden. Ett exempel på detta är ”Att publicera öppen data prioriteras lågt” – varvid respondenten får en möjlighet att ta ställning till huruvida påståendet stämmer eller inte. Skalan som har använts i enkäten börjar från noll (0) och slutar vid tre (3), där noll (0) innebär att påståendet utifrån verksamhetens egna förutsättningar eller erfarenheter inte stämmer över huvud taget alls, och således inte är ett upplevt hinder som har påverkan av öppen datapublicering i verksamheten. På den andra sidan av skalan (3) menar

respondenten att påståendet stämmer fullständigt, och därmed är ett hinder som verksamheten upplever. Eftersom att skalan är fyrgradig innebär detta att det inte finns en möjlighet till neutrala svar ("vet ej"). Problematik med att erbjuda respondenter neutrala svar lyfter Essiasson m.fl. (2007) fram, där de menar om respondenter erbjuds möjlighet till ett neutralt svar så kan personer som har uppfattning i frågan att välja det neutrala svaret av varierande skäl. Istället har respondenten i denna enkät fått möjlighet att istället gå vidare till nästa fråga om svar inte kan ges. I slutskedet av enkäten har respondenterna fått möjlighet att fritt tillägga sina egna kommentarer angående öppen data inom verksamheten. Med hänsyn till de slutna svarsalternativen har denna möjlighet erbjudits för att kunna fånga upp resonemang eller kommentarer som annars hade gått förlorade, vilket kan vara värdefull data som kan styrka eller ytterligare ge insikt i hur öppen datapublicering möts av myndigheter och kommuner.

4.4 Reliabilitet och Validitet

För att minimalisera reliabilitetsproblem i enkäten så har problematiken med neutrala svar eliminerats genom att utforma en fyrgradig skala, vilket innebär att respondenten indirekt tvingas positionera sig på den *instämmande* eller *icke instämmande* sidan av skalan. Ett försök till att stärka reliabiliteten i enkäten har också skett genom att inte utforma skalan i ett för högt omgång, t.ex. från (0) till (7), då respondenters definition eller uppfattning om ett visst svarsalternativ kan tolkas olika. Detta kan resultera i mätfel då två respondenter kan mena samma sak, men utifrån alternativen som finns väljer två olika svarsalternativ. Ett ytterligare metodval var att ge en möjlighet till att lyfta fram egna åsikter eller tankar om öppen datapublicering främst på grund av att området i fråga är relativt nytt sett ur forskningens och lagens eller direktivets perspektiv, men också för att ge möjlighet till att kunna motivera eller komplettera svar.

Vad som också bör lyftas fram här är att kombinationen av den fyrgradiga skalan, utan s.k. neutrala svar, ämnar också att fånga upp hur respondenter *upplever* hinder med öppen datapublicering. Dessa upplevda hinder kan således ha en indirekt påverkan på arbetet med öppen data. I samband med detta kan också reliabilitetsproblem grunda sig i att frågor eller påståenden som kan anses vara känsliga leder till att respondenter lämnar ett svar som är mer bekvämt men som kanske inte stämmer överens med verkligheten eller ur organisationens förutsättningar eller erfarenheter.

Validiteten av respondenters svar har försökt främjats genom att försöka nå ut till de eller den person inom organisationen som har fått i uppdrag att svara för öppen datapublicering utifrån de direktiv och vägledningar som finns. I samband med detta har också enkäten skickats till de som berörs av de direktiv som finns för öppen data inom offentlig sektor.

4.5 Etik

När den offentliga sektorn är studieobjekt så bör den politiska aspekten tas i beaktning. Detta inte minst när frågeundersökningen är av explorativ natur i samband med att området som utforskas behandlar ett ämne som kan uppfattas som känsligt, nämligen publicering av verksamhetens data för allmänheten att beskåda. Detta innebär således att det kan finnas en politisk ståndpunkt som måste tas till hänsyn i respondenters svarsalternativ, inte minst om respondenter upplever att de öppet representerar sin verksamhet eller organisation. För att koppla detta till enkäten så menar jag att påståenden som utifrån verksamheten kan vara sant, istället leder till att respondenten väljer ett svar som är mer bekvämt. Två påståenden kan lyftas fram ur frågeundersökningen som exempel - ”*Öppen data kan användas emot verksamheten*” eller ”*Publicerad öppen data leder till minskad kontroll*”. Dessa påståenden kan således leda till ett motstånd för publicering av öppen data, men bör också ses som påståenden som kan vara känsliga att besvara. Med detta som bakgrund har respondenter tydligt blivit informerade om att den enkät som de svarar på enbart kommer användas som statistik där de kommer att presenteras anonymt. En annan viktig aspekt är också att de svar som kommit tillhanda, inte minst de egna kommentarer, inte manipuleras eller felciteras, eller att kommentarerna kan kopplas till individuella respondenter.

4.6 Metod för dataanalys

Enkäten har utformats genom att använda Google Forms. Denna enkät har en egen länk, vilket också har bifogats i mailutskicket till kommunerna och myndigheterna. Alla respondenters svar importerar och sparas efter avslutad enkät i ett csv-format. Denna csv-fil har sedan exporterats till ett excelformat som har använts för att kunna skapa visuella modeller och tabeller utifrån den empiriska datan.

4.7 Metodreflektion

En enkätundersökning kommer alltid att leda till bortfall, vilket är en nackdel. Samtidigt är det svårt att validera att respondenter är de personer som de utgör sig för. Även om enkäten bara har skickats till e-postadresser inom den offentliga sektorn så finns det fortfarande en risk för att den svaras av personer som inte är verksamma i sektorn. En annan nackdel är att det inte finns någon större möjlighet till att ställa komplicerade frågor eller möjlighet till uppföljningsfrågor. Trots att respondenter i enkäten haft full möjlighet att tillägga fritt så kommer det av bekvämlighetskäl inte alltid att göras.

En annan nackdel är att det i nuläget (bara) finns 177 verksamheter som har en sida för PSI-data enligt e-delegationens vägledning. Detta innebär att en övervägande majoritet av de offentliga verksamheterna inte har intagit ställning till eller aktivt jobbar med att tillgängliggöra öppen data. Att svara på en enkät som behandlar öppen data kan då upplevas som irrelevant

eller ifrågasättande, trots att enkäten ämnar fånga upp respondenter i denna kategori. Dock finns det en risk för att denna kategori, som inte tagit ställning till öppen data, svarar på enkäten utifrån vad som kan anses vara vedertagna uppfattningar istället för att svara utifrån sin egen verksamhets förutsättningar och erfarenheter.

4.8 Frågeundersökning till respondenter

Myndighet eller Kommun (Kryssfråga)

Namn på Myndighet eller Kommun (Frivillig)

Yrkestitel

1. Att publicera öppen data är lågt prioriterat:
2. Att skapa, publicera och underhålla öppen data saknar motivation och incitament:
3. Förståelsen för öppen data är otydlig inom verksamheten:
4. Nyttan för publicerad öppen data är otydlig:
5. Det saknas en tydlig policy för öppen data:
6. Det saknas politiskt engagemang och tydligt mål med öppen data:
7. Att arbeta med öppen data är inte institutionaliserat:
8. Den organisatoriska kulturen påverkar arbetet med öppen data
9. Det finns en för begränsad ekonomisk resurs för att skapa, publicera och underhålla öppen data
10. Det finns en för begränsad personalresurs för att skapa, publicera och underhålla öppen data:
11. Det finns en för begränsad teknisk kapacitet för att skapa, publicera och underhålla öppen data
12. Det finns en för begränsad kunskap och kompetens för att skapa, publicera och underhålla öppen data:
13. Det saknas mjukvarustöd för att skapa, publicera och underhålla öppen data:
14. Föråldrade eller begränsade IT-system försvårar arbetet med öppen data:
15. Det saknas ett standardformat för datan som finns:
16. Det saknas ett standardformat för metadata:
17. Det är svårt att lokalisera data som finns inom verksamheten:
18. Ägaren till data är ibland oklar:
19. Det är svårt att veta vilken data som är lämpad för att publiceras i öppet format:
20. Det är svårt att veta när öppen data inkräktar på dataskyddslagar:
21. Det finns en risk för ansvar och en rättstvist om öppen data publiceras:
22. Öppen data kan innehålla fel vid publicering:
23. Publicerad öppen data kan misstolkas:
24. Publicerad öppen data kan användas emot verksamheten i negativa syften:
25. Öppen publicerad data kan användas för bedrägeri och lömska syften:
26. Öppen data kan manipuleras efter den har publicerats
27. Publicerad öppen data leder till en minskad kontroll och bestämmande över datan:
28. Att publicera öppen data kan leda till minskade intäkter:
29. Brist på dialog med vidareutnyttjare påverkar arbetet med öppen data:
30. Finns det något annat Ni vill tillägga eller kommentera när det gäller öppen data i er verksamhet?

5. Empiriska resultat

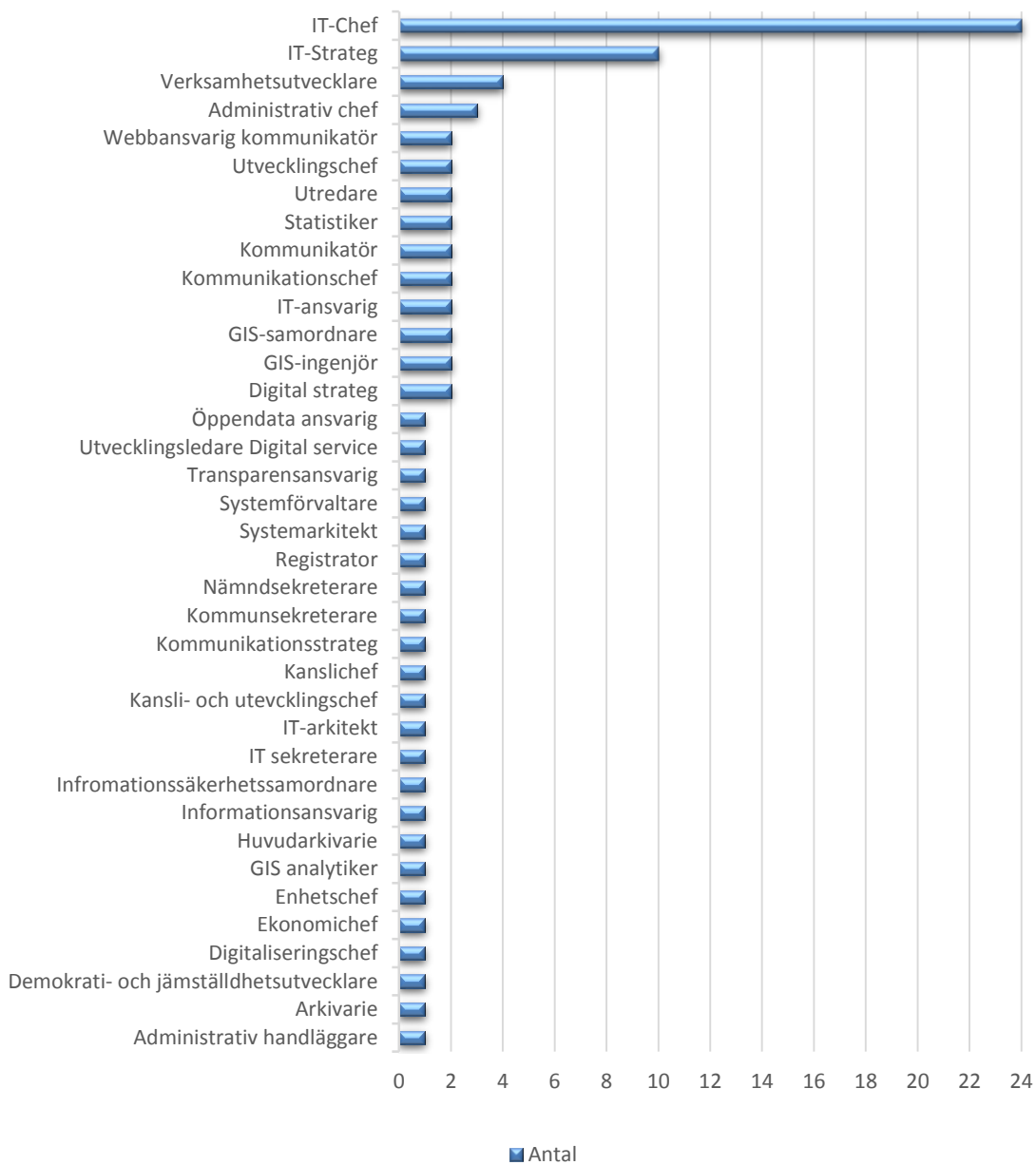
Det empiriska resultatet kommer att sammanställas i cirkeldiagram som visar antalet respondenter som svarat kategoriserat efter Myndighet och Kommun. Varje cirkeldiagram innehåller således de fyra svarsalternativ utifrån den fyrgradiga skalan. Under varje cirkeldiagram kommer resultatet att sammanställas och kommenteras kort inklusive de egna respondenters kommentarer som kan sammankopplas med den specifika frågan. Dessa kommentarer har markeringen [M] och [K] efter varje citat för att visa vilken kategori citatet kommer ifrån. Dock kommer information som kan kopplas till en specifik individ eller verksamhet att anonymiseras.

5.1 Svarsfrekvens och respondenter

Enkäten besvarades av totalt 106 personer verksamma inom den offentliga sektorn, vilket innebär att totalt 106 myndigheter och kommuner deltog. Av dessa 106 respondenter var 74 verksamma inom en kommun, varav resterande 32 verksamma inom en myndighet. Vidare har totalt elva kommuner och myndigheter medgett att de inte kan svara på enkäten av varierande orsaker (Se Bilaga)

	Kommuner	Myndigheter
Antal utskickade enkäter	290	103
Antal som har sida för PSI-data enligt E-delegationens vägledning	120 (41%)	57 (16%)
<i>Svarsfrekvens</i>	74	32

Figur 5.1 - Svarsfrekvens

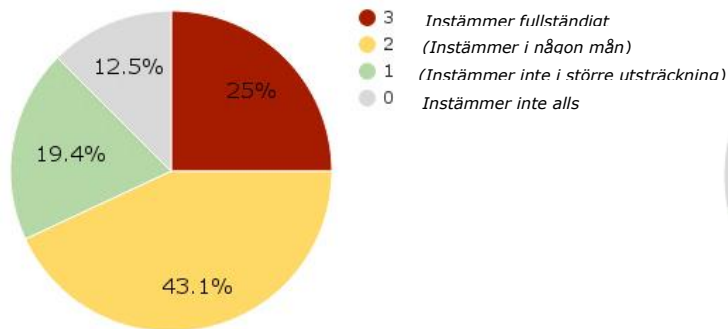

Figur 5.2 - Yrkestitlar på respondenter

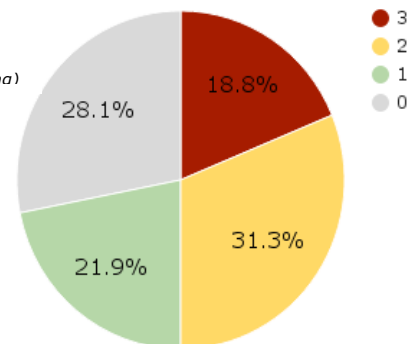
5.2 Organisatoriska perspektiv

1. Att publicera öppen data prioriteras lågt

Procentandel inom Kommun (N=72)

Procentandel inom Myndighet (N=32)

Inom kommunerna anser totalt 68% av respondenterna att öppen datapublicering är ett lågt prioriterat arbete i någon mån, varav 25% anser att prioriteten är låg i hög grad. Respondenterna inom myndigheterna anser att prioriteten av öppen datapublicering är något högre än kommunerna där hälften upplever en låg prioritet av någon grad, varav ca ¼ anser att prioriteten är låg i hög grad. Totalt för båda grupper anser över hälften av respondenterna att påståendet stämmer, vilket också styrks i respondenternas egna kommentarer. Tre respondenter tillägger:

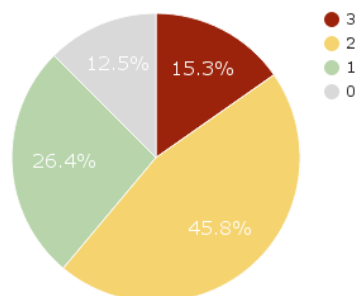
”Ett väldigt lågt prioriterat område på en liten kommun” – Respondent [K]

”(...) [att] frågan lätt prioriteras ned till för[m]ån för kärnverksamhet(...)” – Respondent [M]

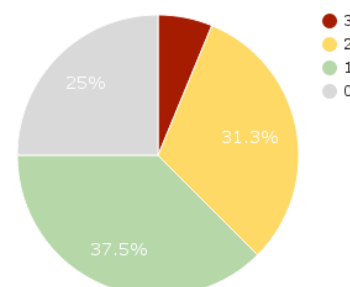
”Så länge vi inte får en enda förfrågan om öppen data externt/internt(...), så har frågan mycket låg prioritet”. - Respondent [K]

2. Att skapa, publicera och underhålla öppen data saknar motivation och incitament

Procentandel inom Kommun (N=72)

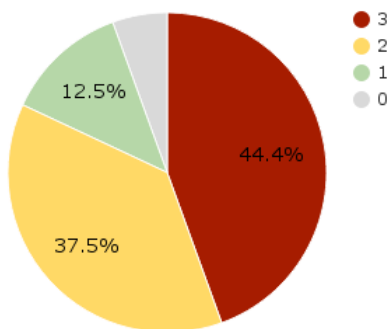
Procentandel inom Myndighet (N=32)

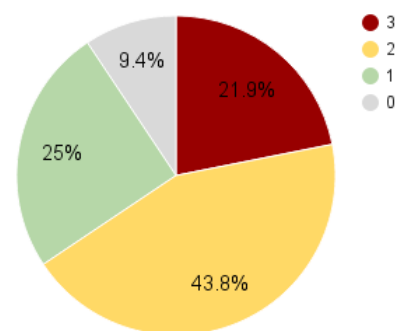
Avsaknaden av incitament för att publicera och arbeta med öppen data anser över hälften av respondenterna inom kommunerna påverka öppen datapublicering i någon mån. Inom myndigheterna anser majoriteten att det inte saknas incitament i någon grad. En tredjedel av respondenterna inom myndigheterna upplever dock att det saknas incitament i någon mån.

3. Förståelsen för öppen data är otydlig inom verksamheten:

Procentandel inom Kommun (N=72)

Procentandel inom Myndighet (N=32)

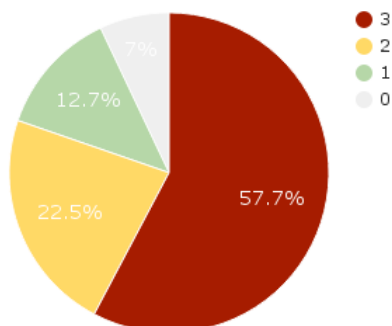

Förståelsen för öppen data både inom kommunerna och myndigheterna anser respondenterna vara övervägande låg. Inom myndigheterna är förståelsen för öppen data dock något högre än hos kommunerna, där nästan hälften av respondenterna inom kommunen anser att förståelsen i hög grad är otydlig inom verksamheten där ca 80% upplever att förståelsen för öppen data är otydlig i mer eller mindre grad. Inom myndigheterna anser ca 2/3 av respondenterna att förståelsen är låg inom verksamheten.

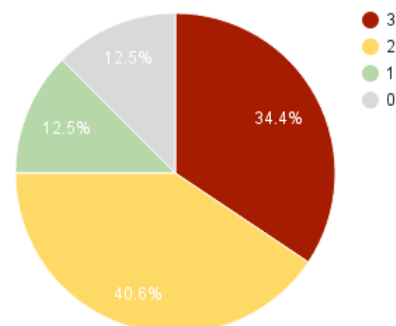
"Det vore bra om vissa begrepp hade förtydligats, tex vad menar ni med Öppen data" –Respondent [K]

4. Det saknas en tydlig policy för öppen data:

Procentandel inom Kommun (N=71)

Procentandel inom Myndighet (N=32)

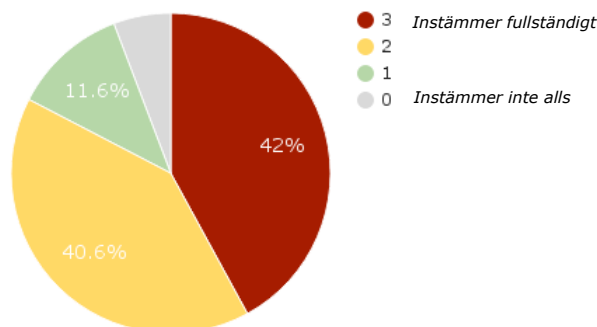
Resultatet visar att avsaknaden av en tydlig eller brist på en policy för öppen data är utbredd inom båda grupper i hög grad. Inom kommunen har mer än hälften av respondenterna svarat att de instämmer i hög grad, medan respondenterna inom myndigheterna anser att det saknas i något lägre grad. Totalt 2/3 respondenter inom båda grupper svarar att det saknas en tydlig policy i någon mån. Två respondenter menar att:

"Det är motsägelsefullt att myndigheter inte får utbyta data, medan man samtidigt ska öppna upp sin data för kommersiella intressen som då kan sammanställa sådant man inte själv får lov att "göra" –Respondent [M]

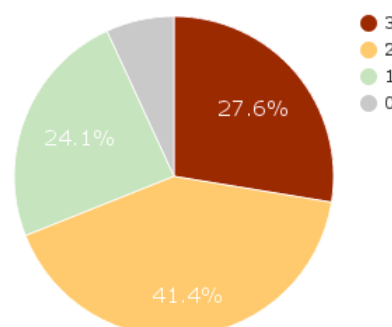
"(...) [O]lika myndigheter har så enormt olika förutsättningar och verksamheter att det är svårt att vara "enhetlig" i kravställande" – Respondent [M]

5. Att arbeta med öppen data är inte institutionaliserat

Procentandel inom Kommun (N=70)

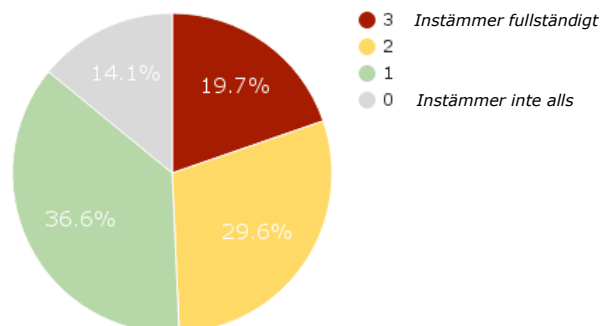
Procentandel inom Myndighet (N=29)

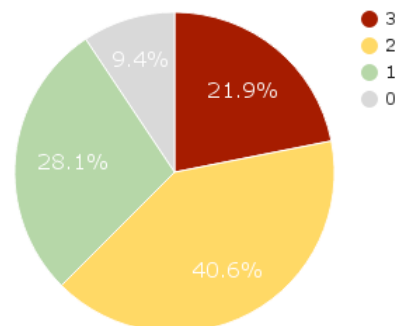
Resultatet visar att 4 av 5 respondenter inom kommunerna anser att arbetet med öppen data inte är institutionaliserat, där nästan hälften menar att det i hög grad inte är institutionaliserat alls. Bland myndigheterna upplever även majoriteten en brist på institutionalisering av öppen datapublicering, där ca 1/4 menar att det i hög grad inte är institutionaliserat. Totalt för både grupper menar en övervägande majoritet av respondenterna att öppen data i hög grad inte är en integrerad del av verksamhetens arbetsuppgifter.

6. Den organisatoriska kulturen påverkar arbetet med öppen data

Procentandel inom Kommun (N=71)

Procentandel inom Myndigheter (N=32)

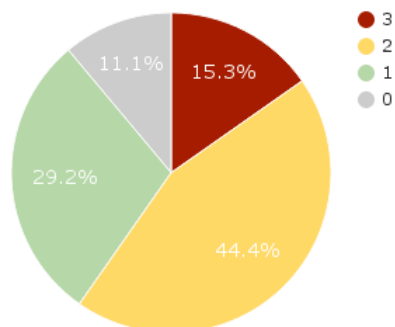
En organisatorisk kultur har många gånger en indirekt påverkan på huruvida en verksamhet arbetar. Som tidigare nämnt kan begreppet tolkas som abstrakt och som svårt att mäta. Ur respondenternas tolkning av påståendet visar resultatet att ca hälften av kommunerna upplever att det påverkar i någon mån och resterande upplever ingen inverkan. Bland myndigheterna är siffran något högre, där ca 2/3 upplever att det har någon form av inverkan på öppen data. Validiteten och reliabiliteten är ganska låg, dels på grund av att begreppet kan tolkas olika, men också för att en rådande kultur i en verksamhet kan vara svår att konkretisera och upplevas.

” Kommunchefen har beslutat att kommunen inte ska arbeta med öppen data, inkl att publicera detta.” Respondent [K] ”

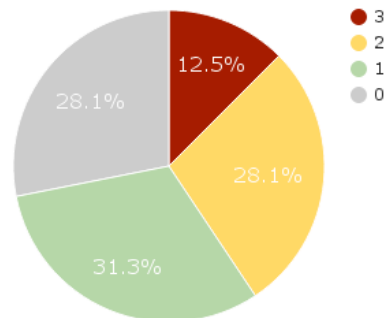
5.3 Ekonomiska perspektiv

7. *Nyttan av publicerad öppen data är otydlig:*

Procentandel inom Kommun (N=72)

Procentandel inom Myndighet (N=32)

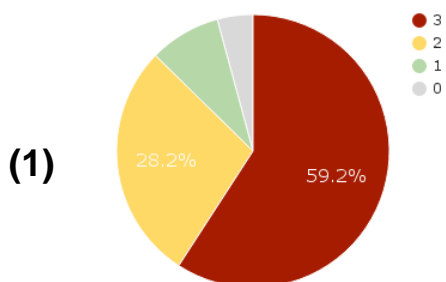

Resultatet visar att majoriteten av respondenterna inom myndigheter upplever att nyttan för publicerad öppen data inte är otydlig i någon större mån, där resterande upplever någon grad av otydlighet. Inom kommunerna upplevs otydligheten för öppen data vara mer utbredd. Sammanfattningsvis visar resultatet en ganska delad bild av den öppna datans nytta. Vad som bör nämnas här är att det finns ekonomiska nyttor med öppen data, men också andra nyttor som kan vara svårare att mäta. En respondent tillägger:

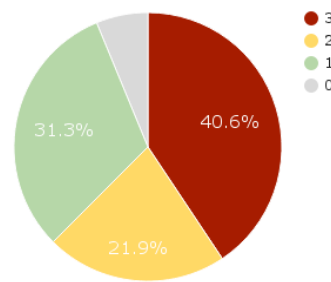
”Vi inser att en hel del av vår digitala information är en värdefull samhällsresurs, som om inte hinder finns i form av regler om sekretess eller annat bör publiceras för vidareutnyttjande” – Respondent [M]

8. *Det finns en brist på (1)ekonomiska/(2)personella resurser*

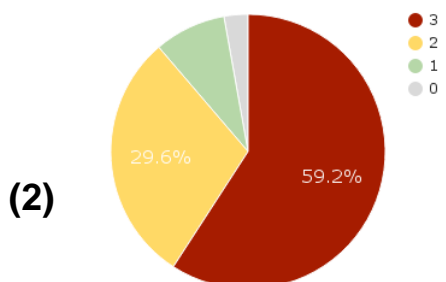
Procentandel inom Kommun (N=71)

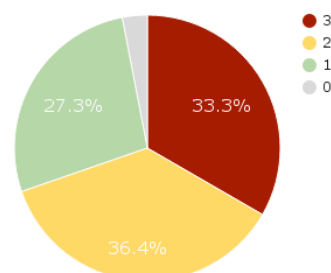
Procentandel inom Myndighet (N=32)

Procentandel inom Kommun (N=71)

Procentandel inom Myndighet (N=32)

Resultatet visar att både kommunerna och myndigheterna upplever att bristen av ekonomiska och personella resurser har stark inverkan på huruvida öppen datapublicering initieras och fortskrider. Några av respondenterna tillägger:

"Med de resurser vi har måste vi prioritera annan utveckling istället för utveckling av öppen data. Vi är positivt inställda till öppen data i sig." – Respondent [M]

"Finns överhuvudtaget inga resurser för detta, varken ekonomisk eller personella" Respondent [K]

"Det är först och främst resurser och ekonomi som styr att vi inte använder oss av öppen data." Respondent [K]

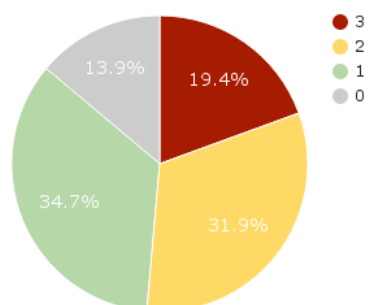
"Det är självklart att det finns begränsade resurser på alla områden, frågan är i stället tycker jag om det finns några resurser över huvud taget" Respondent [K]

Värt att nämna här är att begränsade resurser inom den offentliga sektorn har hög inverkan på flera områden, men resultatet visar här att öppen datapublicering har en låg prioritet som då också kan kopplas till resursbegränsningarna.

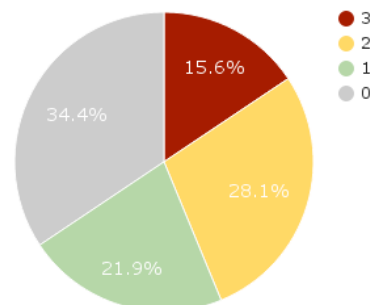
5.4 Tekniska perspektiv

9. Det finns en för begränsad teknisk kapacitet för att skapa, publicera och underhålla öppen data

Procentandel inom Kommun (N=72)

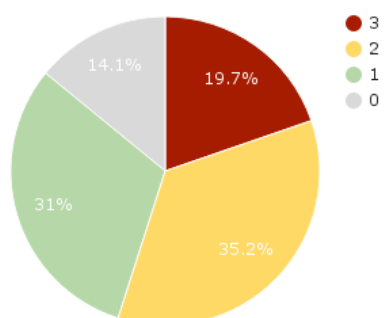

Procentandel inom Myndighet (N=32)

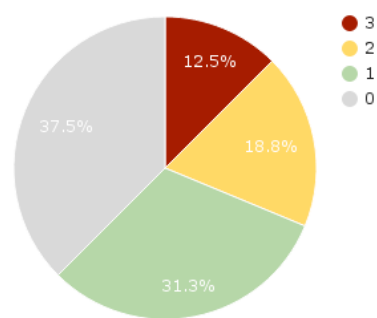

10. Det saknas mjukvarustöd för att skapa, publicera och underhålla öppen data

Procentandel inom Kommun (N=71)

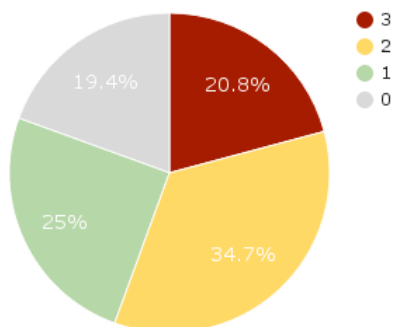

Procentandel inom Myndighet (N=32)

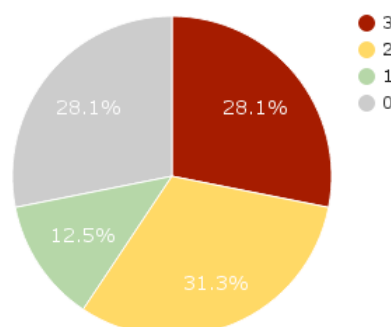

11. Föråldrade eller begränsade IT-system försvårar arbetet med öppen data:

Procentandel inom Kommun (N=72)

Procentandel inom Myndighet (N=32)

Majoriteten av alla respondenter inom myndigheterna medger att det inte saknas mjukvarustöd för att arbeta med öppen data inom verksamheten, medan ungefär hälften av respondenterna inom kommunerna menar att det finns en avsaknad av mjukvarustöd för öppen data. Resultatet för den begränsade tekniska kapaciteten visar att kommunerna upplever ett hinder med teknisk kapacitet lika stort som avsaknaden av mjukvarustöd, medan myndigheterna istället menar att kapaciteten upplevs som ett större hinder än avsaknaden av mjukvarustödet. I samband med detta menar mer än hälften av respondenterna att IT-systemen som finns inom verksamheten försvårar arbetet. Två respondenter tillägger:

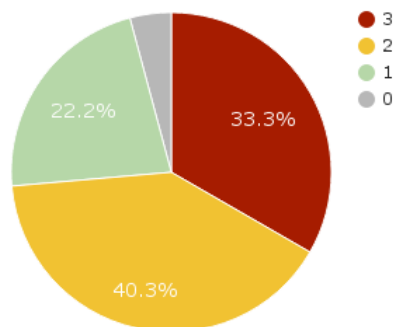
”Vi är ofta beroende av att våra systemleverantörer skapar möjligheter i resp. system för publicering av data. Åtminstone om man tänker sig att öppen data ska publiceras automatiskt. Manuell hantering blir mest troligt för kostsamt.” –Respondent [K]

”Om kommuner ska publicera data som vi äger i någon större omfattning, så måste det göras anpassningar av de verksamhetssystem som vi använder, så att det antingen går att ställa frågor direkt mot dem eller att de exporterar ut data i ett "nationellt" överenskommet format.” – Respondent [K]

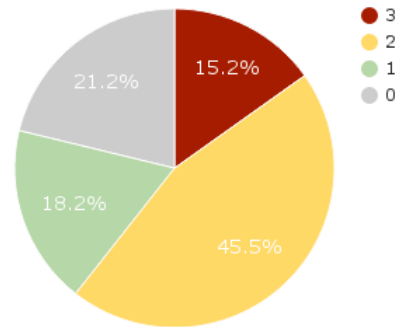
5.5 Administrativa perspektiv

12. *Det finns en för begränsad kunskap och kompetens för att skapa, publicera och underhålla öppen data*

Procentandel inom Kommun (N=72)

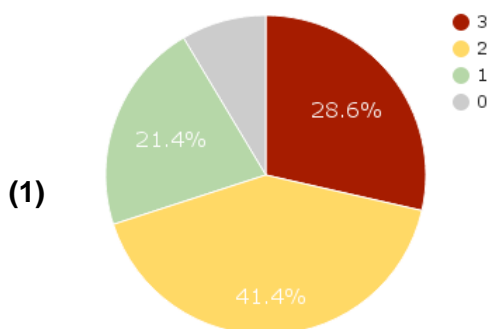
Procentandel inom Myndighet (N=32)

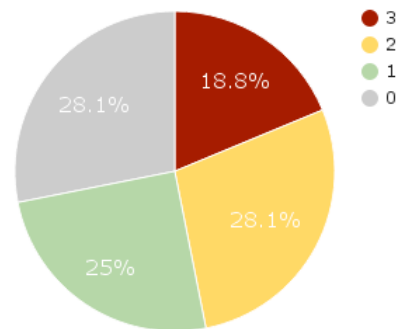
Bristen på kompetens och kunskap är utbredd inom både grupper, dock något högre hos kommunerna där 1/3 anser att det i hög grad saknas kompetens för att kunna fullfölja hela den öppna datans livscykel. Inom myndigheterna anser nästan 2/3 att det finns begränsade kunskaper i någon mån. En övervägande majoritet inom både grupper anser således att en begränsad kompetens är ett hinder.

13. *Det saknas ett standardformat för (1)datan eller (2)metadatan som finns i verksamheten*

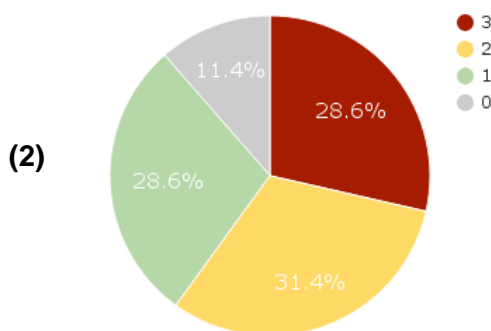
Procentandel inom Kommun (N=70)

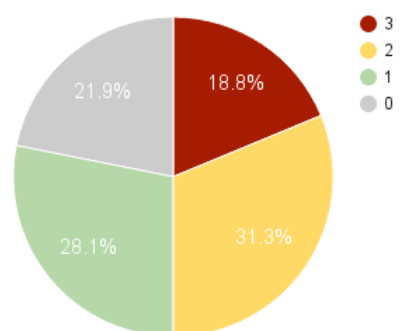
Procentandel inom Myndighet (N=32)

Procentandel inom Kommun (N=70)

Procentandel inom Myndighet (N=32)

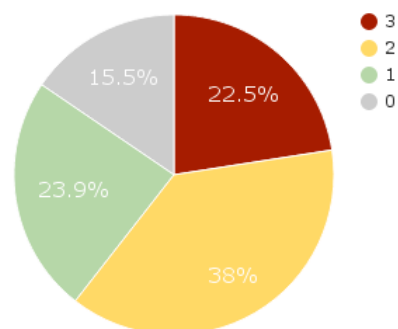
Ungefär 1 av 4 respondenter inom kommunerna upplever en brist på standardformat för data som finns i hög grad, där majoriteten upplever brister i någon grad. Inom myndigheterna visar resultatet att bristen är något lägre än i kommunerna trots att hälften av respondenterna menar att det finns en brist på standardformat. Bristen på standardformat för metadata är inom kommunerna något större än standardformat på data. Två respondenter tillägger:

- ”Det är viktigt att beskriva datans kvalitet och aktualitet” – Respondent [K]
- ”(...) i många fall blir datan ofullständig i vidare användning utan bakomliggande och tillhörande analys och förståelse för datainsamlingens metod.” Respondent [K]

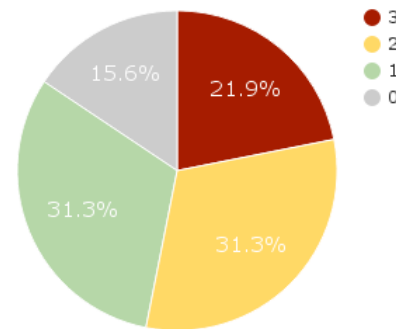
5.6 Juridiska perspektiv

14. Det är svårt att veta när öppen data inkräktar på dataskyddslagar:

Procentandel inom Kommun (N=71)

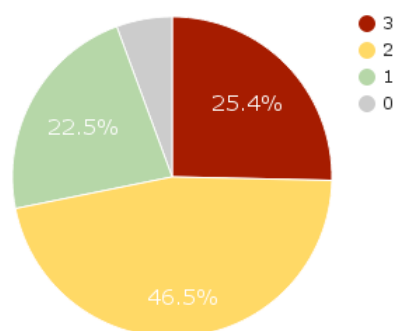

Procentandel inom Myndighet (N=32)

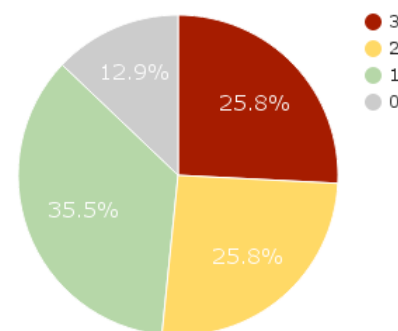

15. Det är svårt att veta vilken data som är lämpad för att publiceras i ett öppet format

Procentandel inom Kommun (N=71)

Procentandel inom Myndighet (N=31)

Svårigheter med dataskyddslagstiftningar upplever båda grupper i princip likadant, där kommunerna upplever en något större svårighet. Vad som bör nämnas här är också att inom den offentliga sektorn finns det myndigheter som tillhandahåller större mängder sekretessbelagd information än andra, där en respondent tillägger:

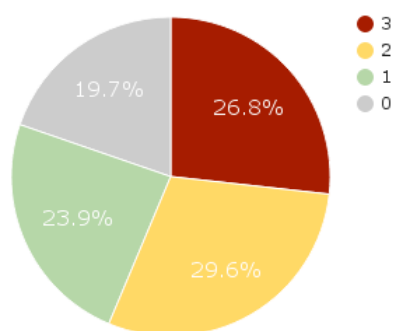
” [Myndigheten] har mycket begränsade databaser med icke sekretessbelagd information.” - Respondent [M]

Lämpligheten för publicering i öppna format upplever majoriteten av båda grupper som ett hinder eller som svårt att bedöma. Ca. 70 % av respondenterna inom kommunerna anser att det finns svårigheter med lämpligheten av data för öppen publicering. Samma siffra för myndigheterna är ca. 50%, där ¼ av respondenterna inom båda grupper anser att det är svårt i hög grad. Vidare tillägger en av respondenterna osäkerheten och otydligheten av öppen data och sekretesskydd:

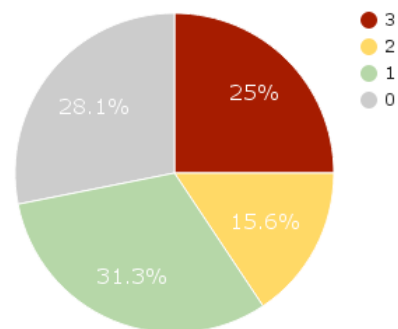
”[Myndigheten] värnar mycket om den personliga integriteten vilket också gör att vi är försiktiga med vilken data vi tillgängliggör. Skulle vi t ex lämna ut [personlig data som myndigheten tillhandahåller], så skulle den datan kunna användas för försäljning och marknadsföring via telefon och sms, vilket vi kanske inte tycker ligger i konsumentens intresse.” –Respondent [M]

16. Ägaren till data är ibland oklar

Procentandel inom Kommun (N=71)

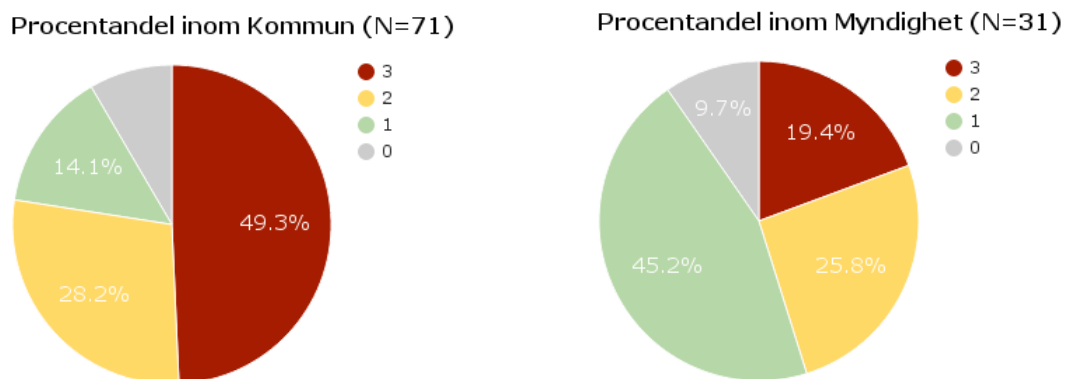
Procentandel inom Myndighet (N=32)

Resultaten visar att majoriteten av respondenterna inom myndigheterna inte anser att ägandeskapet för data är oklar. Däremot anser majoriteten av respondenterna inom kommunen att det i någon grad finns otydlighet kring ägandeskap av data. Vad som bör nämnas här är också att ägande av data kan tolkas som upphovsrättsskyddad data, men också ägande i form av vem som har skapat den specifika datan inom organisationen.

5.7 Politiskt perspektiv

17. Det saknas politiskt engagemang och mål med öppen data:

Resultatet visar på en polariserad syn av det politiska engagemanget och målet inom öppen data. Ca hälften av respondenterna inom kommunerna anser att det i hög grad saknas, medan ca hälften av respondenterna inom myndigheterna anser att det inte saknas i någon större omfattning. Vidare tillägger några respondenter:

”Det saknas i dagsläget också ett tydligt ledningsbeslut om vilken ambitionsnivå vi ska ha när det gäller öppna data. Detta kanske delvis kan skyllas på en oklar situation ännu högre upp (...), och det är ännu oklart om Riksarkivet kommer att överta portalen Öppna data från Vinnova fr.o.m. den 1 juli 2016.” **Respondent [M]**

”Ska det bli fart på allvar så behövs en nationell databas eller länkkälla, där man enkelt kan hämta data från "alla" kommuner inom vissa överenskomna områden, i ett standardiserat format. Kommer ett sådant nationellt initiativ så blir det en utväxling på det arbete vi lägger ner och då ska vi med glädje delta”. **Respondent [K]**

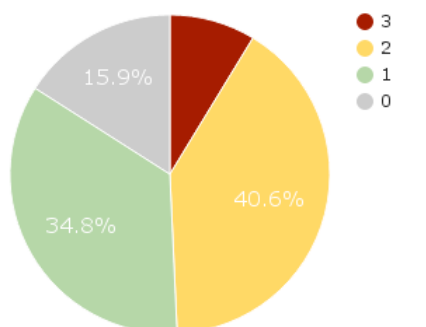
”Vi har endast arbetat med SKL's lösning² för att publicera nyckeltal från Kolada. Politisk grupp (demokratiberedning) har beslutat att öppen data som finns tillgänglig genom SKL's verktyg ska publiceras. Det finns i dagsläget inga planer eller efterfrågan kring att publicera ytterligare data.” – **Respondent [K]**

² SKL-lösningen (Sveriges Kommuner och Landsting) innebär här en publicering av de nyckeltal som samlats i kommun och landstingsdatabasen (www.kolada.se). Kolada drivs av RKA (Rådet för främjande av kommunala analyser) och publicerar främst data som skapats av de statistiskansvariga myndigheterna.

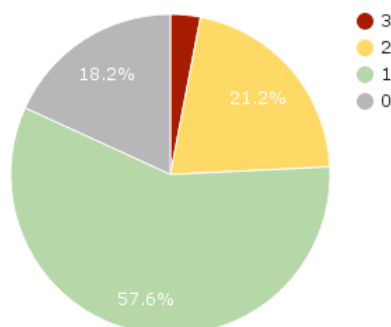
5.8 Riskrelaterade perspektiv

18. Det finns en risk för ansvar och en rättstvist om öppen data publiceras:

Procentandel inom Kommun (N=71)

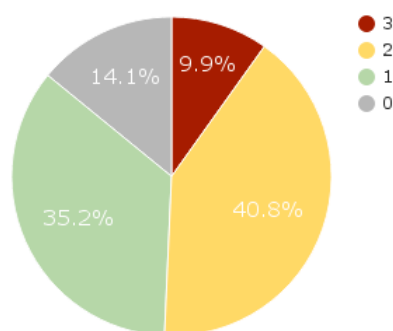

Procentandelar inom Myndighet (N=32)

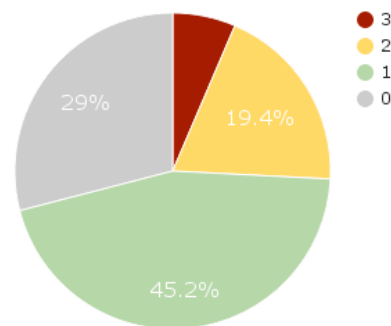

19: Publicerad öppen data kan användas emot verksamheten i negativa syften

Procentandel inom Kommun (N=71)

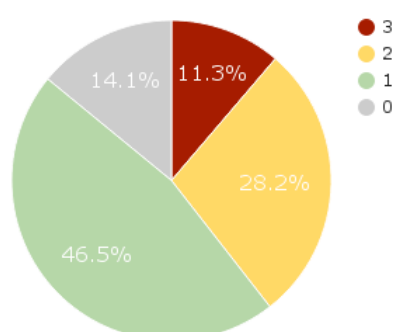

Procentandel inom Myndighet (N=32)

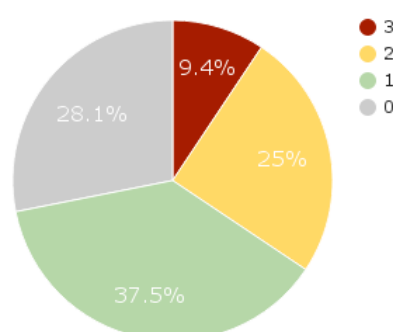

20: Öppen publicerad data kan användas för bedrägeri och lömska syften

Procentandel inom Kommun (N=71)

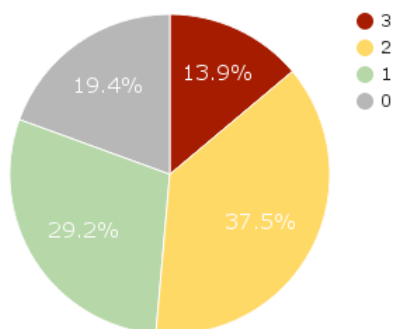
Procentandel inom Myndighet (N=32)

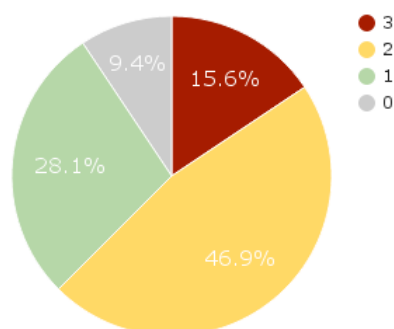
Risken för rättstvist och ansvar, samt att datan kan användas emot verksamheten anses hälften av respondenterna inom kommunerna vara en risk. Däremot upplevs risken för bedrägeri vara lägre. Inom myndigheterna upplevs dessa tre påståenden vara övervägande låga.

21. Öppen data kan manipuleras efter den har publicerats

Procentandel inom Kommun (N=72)

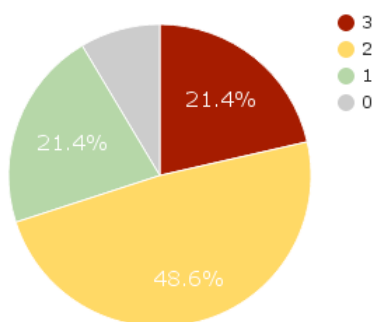

Procentandel inom Myndighet (N=32)

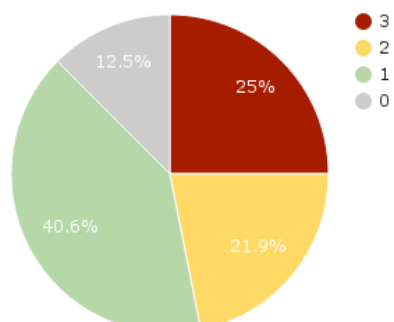

22. Publicerad öppen data kan misstolkas

Procentandel inom Kommun (N=70)

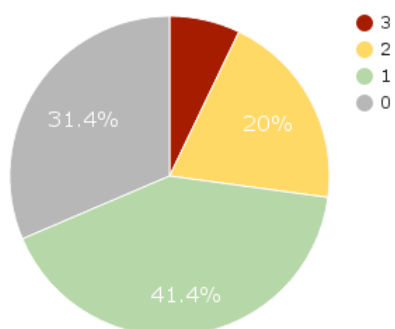

Procentandel inom Myndighet (N=32)

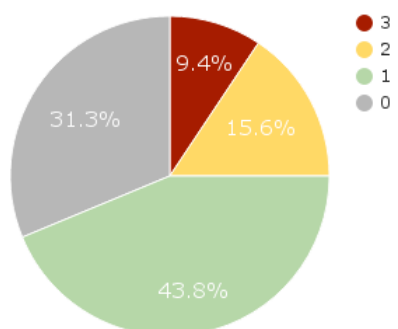

23. Publicerad öppen data leder till en minskad kontroll och bestämmande över datan

Procentandel inom Kommun (N=70)

Procentandel inom Myndighet (N=32)

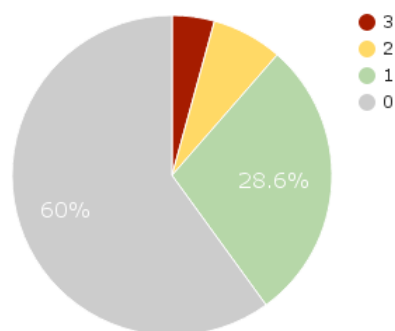
Respondenterna inom myndigheter anser att det finns en risk att datan kan manipuleras efter publicering där siffran är ca 2/3. Inom kommunen är samma siffra 50%. Den minskade kontrollen anser både myndigheter och kommuner vara övervägande låg, där en respondent även tillägger:

” Hur man ser på [minskad kontroll och manipulation] är helt beroende av vilken licens man använder. Släpper man data helt fritt, med t.ex. CC0, får användaren vidarebearbeta data utan restriktioner.” Respondent [M]

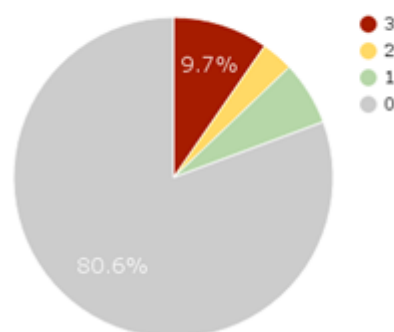
Risken för att data kan misstolkas är enligt respondenterna inom kommunen hög där nästan 2/3 anser att det finns övervägande risk. Inom myndigheten är motsvarande siffra ca 45%.

24: Att publicera öppen data kan leda till minskade intäkter

Procentandel inom Kommun (N=70)

Procentandel inom Myndighet N=31)

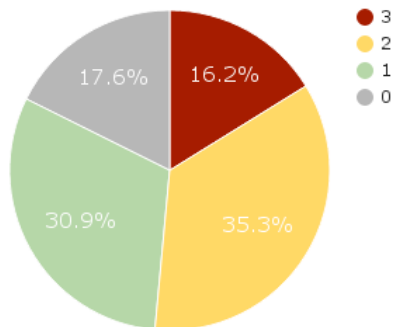
En övervägande majoritet både inom kommunerna och myndigheterna anser inte att publicering av öppen data kan leda till minskade intäkter. I litteraturgenomgången har detta lyfts fram som ett stort hinder hos främst myndigheter, men här visar resultatet att respondenterna inom de svenska myndigheterna upplever, trots att majoriteten inom båda grupper *inte* anser det, minskade intäkter som ett mindre hinder. Att arbeta mot vinst är inte heller utbrett inom kommuner, där en respondent även tillägger:

”Vi jobbar *inte med vinst*” – Respondent [K]

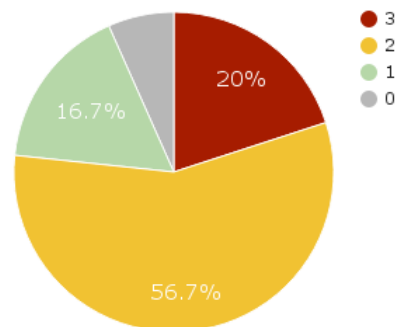
5.9 Sociala perspektiv

25. Det saknas en dialog med vidareutnyttjarna

Procentandel inom Kommun (N=69)

Procentandel inom Myndighet (N=30)

Mer än 2/3 av respondenterna inom myndigheterna anser att det finns en brist på kommunikation med de som vidareutnyttjar datan, varav 20% som anser att det i hög grad saknas en dialog. Inom kommunen anser respondenterna att bristen på dialog är något lägre, trots att majoriteten upplever en avsaknad av dialog. Vad som bör nämnas är att data som publiceras i hög grad motiveras av efterfrågan, där en respondent menade att en låg efterfrågan leder till en låg prioritet. En annan respondent tillägger också:

” Det är inte alltid det data som publiceras är av allmänt intresse, o.s.v. ” - Respondent [M]

6 Diskussion och analys

I detta kapitel kommer det empiriska resultatet och de hinder som presenterats i det teoretiska ramverk att diskuteras och jämföras för att kunna skapa ett underlag för den avslutande slutsatsen i nästa kapitel.

6.1 Ekonomiska och Organisatoriska hinder

Ett av de globala och ofta använda argumenten som satt öppen data på agendan inom EU är att det data som offentlig sektor skapar eller samlar in kan generera stora sociala och ekonomiska värden. Men denna nytta sägs också vara svår att mäta (Martin et. al, 2013), vilket kan leda till att verksamheter inte ser något värde i att publicera öppen data då det också kräver resurser (Barry & Bannister, 2014). Detta kan således leda till att verksamheter prioriterar öppen datapublicering lågt då de inte upplever tillräckliga incitament för att publicera. Barry & Bannister menar också att denna låga prioritet även kan härledas till resursbegränsningar, något som de menar är viktigt att beakta då de har en förmåga att genomtränga och påverka andra hinder. Vikten av en förståelse för öppen data är något som Lundblad m.fl. (2013) lyfter fram, där de menar att verksamheter ser öppen data som en teknisk fråga som isoleras från den övriga verksamheten, och där nyttan med öppen data måste motiveras på ett sätt som skapar förståelse utanför IT-avdelningar.

Vad som kan utläsas i det empiriska resultatet i denna uppsats är att avsaknaden av en tydlig policy, en avsaknad av institutionaliserat arbete med öppen datapublicering, samt en låg förståelse för öppen data inom organisationen är något som den övervägande majoriteten upplever vara stora hinder, både inom kommunerna och myndigheterna. Respondenters påståenden styrker även komplexiteten av enhetliga kravställanden på myndigheternas arbete med öppen data då förutsättningarna för enskilda myndigheter kan vara olika, något som stärker Lundblad m.fl. (2013) påstående om svårigheter för policyframtaganden. Resultatet visar också att kommunerna överlag visar ett större upplevt hinder än myndigheterna inom de organisatoriska aspekterna.

De ekonomiska hinder som finns upplevs av både myndigheter och kommuner vara stora och har en hög påverkan på öppen datapublicering, där resursbegränsningar lyfts fram som det största hindret, parallellt med bristen på personella resurser. Respondenters kommentarer styrker också påståendet om att en resursbegränsning och låg prioritering är sammankopplade, där arbete med öppen data inte anses ingå i kärnverksamheten och således bortprioriteras. Vad som dock kan avläsas i resultatet är att majoriteten av myndigheterna i urvalet inte ser den öppna datans nytta eller incitament som otydlig, vilket kan tolkas som att den låga prioriteringen överlag inte grundar sig i dessa faktorer utan kan härledas till resursallokeringar. Däremot finns det en större utbredd otydlighet för den öppna datans nytta inom kommunerna, trots att det inte lyfts som ett av de största hindren. De utbredda hinder som finns inom dessa två perspektiv (organisatoriska och ekonomiska) visar sig också styrkas av den bristande institutionaliseringen av öppen datapublicering, något som Verma & Gupta

(2013) också lyfter fram, där de menar att öppen datapublicering inte alltid är integrerat i organisationens kärnverksamhet. Detta menar de är något som påverkar den öppna datans hållbarhet och hur publiceringen i framtiden kommer fortskrida och underhållas.

6.2 Tekniska och Administrativa hinder

Avsaknaden av mjukvarustöd och begränsande IT-system lyfts fram av både Janssen et. al (2012) och Verma & Gupta (2014) som hinder, och även Lundblad m.fl. (2013) menar att IT-systemen inom offentlig sektor ofta är designade för internt bruk och saknar funktionalitet för stora datamängder. Verma & Gupta menar också att bristen på lämpliga IT-system som bl.a. kan automatisera publicering av data i öppna format kräver en större kunskap och resurser, en kunskap och resurs som inte alltid finns inom den offentliga verksamheten.

Det empiriska resultatet i denna uppsats visar att denna kunskaps- och kompetensbegränsning är utbredd inom både myndigheterna och kommunerna. Resultatet visar också att de svenska kommunerna upplever en begränsning med IT-systemen som finns inom verksamheten, samt upplever en avsaknad av mjukvarustöd och teknisk kapacitet för att kunna arbeta med hela den öppna datans livscykel. Myndigheterna upplever ett utbredd hinder av främst begränsade IT-system, men upplever inte en mjukvarubegränsning som ett större hinder. Däremot lyfter respondenter inom båda grupper att publicering bör automatiseras då en manuell publicering kan bli för kostsam, vilket leder tillbaka till resursbegränsningarna. En respondent menade också att det måste göras anpassningar till de system som verksamheten använder för att kunna arbeta med öppen data på ett hållbart sätt och menar också att data som finns måste ha ett visst standardiserat format, även nationellt om det skall kunna sammanlänkas. Denna avsaknad av standardformat på data har i litteraturgenomgången beskrivits som ett ”stort problem” (Barry & Bannister, 2014), där de menar att resursen som krävs för att formatera datan till ett lämpligt öppet format kan vara krävande. Janssen et. al (2012) menar här att en brist på standard är en anledning till varför en bra infrastruktur krävs innan öppen data kan accepteras. Problematiken med brister för metadata kan leda till att datan blir svår att förstå, något som vidareutnyttjarna också kan uppleva som ett hinder vid utveckling och som även styrks av en respondent i denna uppsats.

6.3 Juridiska hinder

Problematiken med ägandet av data inom verksamheter lyfts fram i majoriteten av de studierna i litteraturgenomgången. Lundblad m.fl. (2013) menar här att ansvar och ägande för data inom verksamheten är många gånger otydlig då avtal eller praxis kan stå i vägen för tillgängliggörande av data. Zuderwijk & Janssen (2014b) menar att myndigheter kan ha skapat data i ett samarbete med en annan verksamhet, vilket kan leda till att ägandeskapet för data är oklart. Vidare menar också Martin et. al (2013) att värdet av öppen data kommer generera mest värde när den kombineras med annan data från privatsektorn och personlig data, vilket ytterligare kan skapa komplexa juridiska problem kring ägandeskap. Barry & Bannister (2014) lyfter också fram osäkerheten kring dataskyddslagar som det påfallande största hindret till

varför öppen data inte publiceras, något som Lundblad m.fl. också menar får en stor uppmärksamhet. Det empiriska resultaten i denna uppsats visar dock att ägandeskap för data inte upplevs som ett stort hinder av majoriteten av respondenter inom myndigheterna och de dataskyddslagar som finns upplevs av hälften av respondenterna skapa en osäkerhet. Inom kommunerna upplevs dessa två juridiska aspekter och hinder vara mer utbredd, där osäkerheten kring lämpligheten av att publicera datan öppet upplevs vara ett påfallande hinder. Denna osäkerhet lyfts också fram av en respondent inom kommunen där respondenten menar att det finns en osäkerhet kring hur personlig data används efter den publiceras.

Vad som dock bör påpekas inom ramen för de juridiska perspektiv är att de juridiska hinder som finns inom länder som kan ha inverkan på öppen datapublicering och hur data kan eller får användas i hög grad regleras nationellt. Detta innebär att de juridiska hinder som möts av myndigheter eller kommuner i andra länder där arbete med öppen data har initierats kan se olika ut från de juridiska hinder som möts i Sverige. De juridiska hinder som finns är således inte begränsade till enbart dataskyddslagar eller lagar om upphovsrätt utan kan inkludera många andra juridiska osäkerheter hos publicerarna. Vad som dock bör tilläggas här är att de juridiska hinder som finns kan leda till att valet mellan att publicera eller att inte publicera data oftast leder till det sistnämnda alternativet.

6.4 Riskrelaterade hinder

Vad som generellt kan avläsas i det empiriska resultatet är att de hinder som i litteraturgenomgången har lyfts fram som riskrelaterade inte är utbredda inom främst myndigheterna. Kommunerna upplever riskerna som något större, men lyfts samtidigt inte fram som de stora hinder som finns med öppen data. Att öppen datapublicering kan leda till minskade intäkter lyftes också fram i litteraturgenomgången som ett av de största hindren, men det empiriska resultatet i denna uppsats visar att en övervägande majoritet inom båda grupper anser att påståendet inte stämmer överhuvudtaget alls och att det inte alls har inverkan på öppen datapublicering. Med undantag för hur data kan misstolkas eller manipuleras efter att den har publicerats är de riskrelaterade hindren övervägande små eller icke existerande.

6.5 Politiska och Sociala hinder

En avsaknad av politiska riktlinjer och politiskt engagemang eller mål inom öppen data upplever främst kommunerna som ett stort påfallande hinder, där flera respondenter tillägger att det saknas tydlighet med bl.a. ambitionsnivån med öppen data. Inom kommunerna är det över hälften av respondenterna som upplever avsaknaden av politisk tydlighet som ett påfallande stort hinder, vilket också kan avläsas i kommunernas och myndigheternas generella (avsaknad av) arbete med öppen data. En respondent tillägger här en intressant kommentar som kan vara viktig att beakta, nämligen osäkerheten kring hur Vinnovas nationella öppna dataportal kommer att fortskrida efter deras uppdragstid. Det osäkra nationella samarbetet lyfts också fram av en respondent inom kommunen där respondenten uttrycker en frustration av otydligheten av

nationell och politisk ambitionsnivå, vilket lett till att öppen datapublicering inom verksamheten får en mycket låg prioritet, trots en ambitionsnivå inom verksamheten.

Perspektivet från vidareutnyttjarna, vilket i denna uppsats har kategoriserats under sociala perspektiv, upplevs främst av myndigheterna. Eftersom att vidareutnyttjarnas perspektiv kommer in i den senare delen av livscykeln för öppen data kan detta tolkas som att myndigheterna generellt har kommit längre med att arbeta med öppen data, vilket också är den generella bilden av skillnaden mellan myndigheter och kommunernas upplevda hinder. Vidareutnyttjarnas perspektiv och konsumtion eller vidareutveckling av den öppna datan som offentliga sektorn har publicerat är kritisk. Detta då värdet av den öppna datan bara realiserar när den används, inte minst vid innovation som kan skapa ekonomisk tillväxt. Risken med att vidareutnyttjarna inte hittar, förstår eller kan använda publicerad öppen data för vidareutveckling kan leda till att öppen data som publiceras leder till att kostnaden för verksamheten i form av resursallokeringar för öppen datapublicering inte överväger nyttan.

7 Slutsats

De största utmaningar som finns inom offentlig sektor i nuläget upplevs främst härstamma från organisatoriska, ekonomiska och politiska förutsättningar och perspektiv. I nuläget finns det enligt myndigheter och kommuner inga tydliga politiska riktlinjer eller politiskt ledningsstöd som tar till hänsyn den komplexitet som öppen datapublicering bär med sig, något som de menar måste beaktas innan en policy för öppen data kan implementeras och arbetet kan integreras och institutionaliseras. Istället har detta ansvar hamnat på myndigheternas och kommunernas axlar, där komplexiteten och de resurser som krävs för att arbeta med hela den öppna datans livscykel leder till att många offentliga verksamheter bortprioriterar öppen datapublicering. Resurserna som krävs för att hantera stora mängder data eller för att formatera data upplevs också vara begränsade då datahantering i många fall kan kräva en viss kompetens. Denna resurs begränsas också av att förståelsen för öppen data är övervägande låg inom den offentliga sektorn. Parallellt med detta finns det också ett upplevt begränsat IT-stöd som kan underlätta eller automatisera publicering, samt som håller kostnader för resurser nere.

En annan stor utmaning enligt den offentliga sektorn är avsaknaden av nationellt samarbete inom kommunerna och myndigheterna, vilket kan härledas till diskrepansen som råder inom den offentliga sektorn när det kommer till öppna datainitiativ. Denna stora utmaning menar de måste beaktas och lösas på politisk nivå om en nationell acceptans och ambitionsnivå skall upprättas.

Vidare är däremot de risker som kan finnas i samband med öppen datapublicering efter att data har publicerats för allmänheten att konsumera inte något som myndigheterna eller kommunerna upplever som ett hot eller som hinder, däremot finns det en utmaning med efterfrågan av publicerad data, där främst myndigheterna menar att dialogen med vidareutvecklare av publicerad data är bristande. Denna problematik menar de således är viktig att beakta då data som den offentliga sektorn publicerar inte per automatik leder till värdeskapande, vilket innebär att det således inte finns en koppling mellan mängden publicerad data och ekonomisk eller social nytta. Denna brist på dialog menar främst myndigheterna vara ett påfallande hinder då det kan finnas en risk att resurser läggs på att publicera data som inte efterfrågas eller konsumeras av allmänheten.

En annan viktig aspekt av öppen datapublicering inom offentlig sektor är den juridiska, något som i denna uppsats i viss mån fallit mellan stolarna på grund av studiens ämnesområde. Dock visar det sig att kommuner upplever ett hinder med huruvida data är lämplig för publicering i öppet format, något som ytterligare måste utforskas och som i denna uppsats är begränsad.

Vägen från EU-kommissionens direktiv, den svenska PSI-lagen och strategin för öppen data inom ramen av det svenska IT-politiska målet till den ekonomisk tillväxt och innovation som förväntas är komplex som har burit med sig ett paradigmskifte för datahantering med de lagar som råder, den kunskap och teknisk stöd som krävs och finansiering av öppna datapubliceringar med underhållsarbete. Detta område behöver således ytterligare utforskas för att dels kunna optimera den realisering av värdet som finns samtidigt som det hittas lösningar till de hinder och utmaningar som möts av den offentliga sektorn i Sverige.

Referenser

Attard, J., Orlandi, F., Scerri, S., & Auer, S. (2015). A systematic review of open government data initiatives. *Government Information Quarterly*, 32(4), 399-418.

Barry, E., & Bannister, F. (2014). Barriers to open data release: A view from the top. *Information Polity*, 19(1, 2), 129-152.

Charalabidis, Y., Alexopoulos, C., & Loukis, E. (2015). A Taxonomy of Open Government Data Research Areas and Topics. *Journal of Organizational Computing and Electronic Commerce*, (just-accepted).

Conradie, P., & Choenni, S. (2014). On the barriers for local government releasing open data. *Government Information Quarterly*, 31, S10-S17.

COM (1998) - Public Sector Information: A Key Resource for Europe. Green Paper on Public Sector Information in the Information Society. 585

COM (2011) - European Commission, Communication from the commission to the European parliament, the council, the European economic and social committee and the committee of the regions. Open data. An engine for innovation, growth and transparent governance, European Commission, Brussels, 882

Cox, P., & Alemanno, G. (2003). Directive 2003/98/EC of the european parliament and of the council of 17 november 2003 on the re-use of public sector information. *Official Journal of the European Union*, 46, 1-156.

European Commission (2011) - Digital Agenda: Commission's Open Data Strategy, Questions & answers, Brussels, 12th December 2011

E-Delegationen, Vidareutnyttjande av offentlig information: En vägledning för myndigheter

Esaiasson, P., Gilljam, M., Oscarsson, H., & Wängnerud, L. (2007). *Metodpraktikan. Konsten att studera samhälle, individ och marknad*. Norstedts juridik,.

Janssen, M., Charalabidis, Y., & Zuiderwijk, A. (2012). Benefits, adoption barriers and myths of open data and open government. *Information Systems Management*, 29(4), 258-268.

Jaatinen, T. (2016). The relationship between open data initiatives, privacy, and government transparency: a love triangle?. *International Data Privacy Law*, ipv029.

Jetzek, T., Avital, M., & Bjorn-Andersen, N. (2014). Data-driven innovation through open government data. *Journal of theoretical and applied electronic commerce research*, 9(2), 100-120.

Lundblad, J., Ledendal, J., Månsson, C., Kjellberg, S., Larsson, S., Nyström, A., & Hallqvist, K. (2013). *Från Byråkrati till Innovation: En introduktion till att arbeta med öppna data*.

- Manyika, J., et al. "Open data: Unlocking innovation and performance with liquid information. McKinsey Global Institute." *McKinsey Center for Government and McKinsey Business Technology Office*. Available at: http://www.mckinsey.com/insights/business_technology/open_data_unlocking_innovation_and_performance_with_liquid_information (2013).
- Martin, S., Foulonneau, M., Turki, S., & Ihadjadene, M. (2013, June). Open data: Barriers, risks and opportunities. In *Proceedings of the 13th European Conference on eGovernment: ECEG* (pp. 301-309).
- Nordell K.A, (2012) Tillgången till Offentliga Data, Motion till riksdagen (2012/13:Fi222)
- OECD, (2015) "Government at a Glance 2015"
- Opengovdata (N/D) "www.opengovdata.org"
- Open Knowledge Foundation (2015) - <http://index.okfn.org/place/>
- Open Knowledge Foundation (N/D) - www.okfn.org/opendata/
- Orszag, P. (2009). Open government directive. Memorandum for the Heads of Executive Departments and Agencies.
- Psidatakollen (N/D) "www.psidatakollen.se"
- Stott, A. (2014). Open data for economic growth. *Washington DC: World Bank*.
- The Economist (2013) May 18th, 2013
- The Economist (2015) Nov 21st, 2015
- Verma, N., & Gupta, M. P. (2013, October). Open government data: Beyond policy & portal, a study in indian context. In *Proceedings of the 7th International Conference on Theory and Practice of Electronic Governance* (pp. 338-341). ACM.
- Zuiderwijk, A., & Janssen, M. (2014a). Barriers and development directions for the publication and usage of open data: A socio-technical view. In *Open Government* (pp. 115-135). Springer New York.
- Zuiderwijk, A., & Janssen, M. (2014b). The negative effects of open government data- investigating the dark side of open data. In *Proceedings of the 15th Annual International Conference on Digital Government Research* (pp. 147-152). ACM.
- Zuiderwijk, A., Helbig, N., Gil-García, J. R., & Janssen, M. (2014). Introduction. Innovation through open data: a review of the state-of-the-art and an emerging research agenda. *Journal of Theoretical and Applied Electronic Commerce Research*, 9(2), 258-268.
- Zuiderwijk, A., Janssen, M., Choenni, S., Meijer, R., Alibaks, R. S., & Sheikh_Alibaks, R. (2012). Socio-technical impediments of open data. *Electronic Journal of eGovernment*, 10(2), 156-172.

Bilaga - Enkät

Enkät om Öppen Data i verksamheten

Tack för att du tar din tid för att svara på enkäten. Denna enkät tar bara några minuter att svara på och ämnar främst att undersöka hur din verksamhet upplever och påverkas av de trösklar och hinder som finns inom den globala agendan för Öppen Data.

Observera att all data som samlas in kommer att hanteras och analyseras anonymt som statistik inför en kandidatuppsats inom systemvetenskap vid Lunds Universitet. Namnet på verksamheten underlättar enbart för att undersöka vilka svar som har kommit tillhanda, men är frivilligt att fylla i för att främja svarsfrekvensen. Finns det något påstående som Du inte vill svara på eller har svar på så kan du gå vidare till nästa, eller om du under enkätens gång inte vill fullfölja så kan du närsomhelst avbryta. Dock uppskattas varje enkät som kommer in för det statistiska underlaget.

Jag jobbar inom:

- Myndighet
- Kommun

Namn på Myndighet eller Kommun (Frivilligt):

Your answer

Yrkestitel :

Your answer

Fyll i skalorna från "0 till 3" om hurvida följande påståenden stämmer och påverkar er verksamhet att publicera och arbeta med Öppen Data. Svartalernativ 0 innebär här att påståendet inte påverkar och stämmer överhuvudtaget. Svartalernativ 3 innebär att påståendet stämmer till fullo och har direkt påverkan på arbetet med öppen data. Möjlighet till egen kommentar finns längs ner. Om du inte vet eller har någon inställning till påståendet så kan du gå vidare till nästa.

1. Att publicera öppen data prioriteras lågt

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

2. Att skapa, publicera och underhålla öppen data saknar motivation och incitament:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

3. Förståelsen för öppen data är otydlig inom verksamheten:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

4. Nyttan för publicerad öppen data är otydlig:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

5. Det saknas en tydlig policy för öppen data:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

6. Det saknas politiskt engagemang och tydligt mål med öppen data:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

7. Att arbeta med öppen data är inte institutionaliserat:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

8. Den organisatoriska kulturen påverkar arbetet med öppen data

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

9. Det finns en för begränsad ekonomisk resurs för att skapa, publicera och underhålla öppen data:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

10. Det finns en för begränsad personalresurs för att skapa, publicera och underhålla öppen data:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

11. Det finns en för begränsad teknisk kapacitet för att skapa, publicera och underhålla öppen data:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

12. Det finns en för begränsad kunskap och kompetens för att skapa, publicera och underhålla öppen data:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

13. Det saknas mjukvarustöd för att skapa, publicera och underhålla öppen data:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

14. Föråldrade eller begränsade IT-system försvårar arbetet med öppen data:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

15. Det saknas ett standardformat för datan som finns:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

16. Det saknas ett standardformat för metadata:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

17. Det är svårt att lokalisera data som finns inom verksamheten:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

18. Ägaren till data är ibland oklar:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

19. Det är svårt att veta vilken data som är lämpad för att publiceras i öppet format:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

20. Det är svårt att veta när öppen data inkräktar på dataskyddslagar:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

21. Öppen data kan innehålla fel vid publicering:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

22. Det finns en risk för ansvar och en rättsvist om öppen data publiceras:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

23. Publicerad öppen data kan misstolkas:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

24. Publicerad öppen data kan användas emot verksamheten i negativa syften:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

25. Öppen publicerad data kan användas för bedrägeri och lömska syften:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

26. Öppen data kan manipuleras efter den har publicerats:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

27. Publicerad öppen data leder till en minskad kontroll och bestämmande över datan:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

28. Att publicera öppen data kan leda till minskade intäkter:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

29. Brist på dialog med vidareutnyttjare påverkar arbetet med öppen data:

	0	1	2	3	
Instämmer inte överhuvudtaget alls	☐	☐	☐	☐	Håller med fullständigt

Finns det något annat Ni vill tillägga eller kommentera när det gäller öppen data i er verksamhet?

Your answer

SUBMIT

100%: You made it.

Never submit passwords through Google Forms.

This form was created inside of Lund University. [Report Abuse](#) - [Terms of Service](#) - [Additional Terms](#)

Google Forms

Bilaga – Mailutskick

Ämne: Enkät för vetenskaplig studie om öppen data

Hej,

Jag skriver just nu en kandidatuppsats i systemvetenskap vid Lunds Universitet och studerar utmaningarna med öppen data i offentlig verksamhet.

Hade Ni, eller någon i verksamheten som ansvarar för öppen data, velat ta bara några enstaka minuter att fylla i en enkät om öppen data i er verksamhet så hade det varit mycket uppskattat.

Länk till enkät:

https://docs.google.com/a/student.lu.se/forms/d/179v_AOugoJob0ULWtd0ileNEAxqdbCH-0SL3FKdd29U/viewform

All datainsamling kommer att hanteras **anonymt** och enbart användas för statistiskt underlag.

Tack så mycket på förhand,

Med vänlig hälsning, Johannes

Bilaga – Mailsvar

Hej

Jag skickade din fråga vidare i vår organisation och fick svaret att vi, [Myndigheten för tillgängliga medier], i princip inte har någon öppen data varför vi inte har något att bidra med.

Med vänlig hälsning, Kerstin Ekman

Hej Johannes

Nordiska Afrikainstitutet har ingen öppen data än så vi kan inte fylla i enkäten. Vi har dock börjat följa diskussionen kring den för att se hur det kommer att påverka oss i framtiden.

En diskussion som tidigare förts hos oss och i våra nätverk med andra Afrikainriktade organisationer gäller intervju-material och hur pass känsligt det är att lägga detta material öppet tillgängligt.

Vi har dock som andra statliga myndigheter våra publikationer open access.

Med vänlig hälsning, Åsa Lund Moberg

Hej Johannes!

Tack för ditt mejl till Barnombudsmannen.

Tyvärr måste vi avböja att besvara enkäten, detta på grund av tidsbrist.

Med vänlig hälsning, Kalle Elofsson

Hej!

Vaxholms stad har ingen ansvarig person för öppen data.

Med vänlig hälsning, Sigrid Arnamo

Hej!

Nynäshamns kommun har idag inget öppen data presenterat och kommer då inte besvara enkäten.

Med vänlig hälsning, Emelie Roncelli

Kommunstyrelseförvaltningen Nynäshamns kommun

Hej Johannes

Vi har ingen som arbetar med "öppen data" frågor på kommunen. Har vad jag vet inte diskuterats nämnvärt heller. Vi har fått in frågor tidigare på detta ämne men inte hittat någon som kunnat ge något svar. Därför får vi nog avböja att svara på dina frågor.

Med vänlig hälsning

Kommunledningsförvaltningen, Olofströms kommun

Hej!

Vi har mottagit din enkät. Dessvärre har vi ingen möjlighet att besvara den . Vi är en liten kommun med begränsade resurser och vi har därför valt att följa de riktlinjer som SKL ger, dvs. vi prioriterar enkäter/undersökningar som vi är skyldiga att besvara. Vi hoppas på din förståelse.

Med vänlig hälsning

Hej Johannes!

Lerums kommun har för närvarande ingen som har möjlighet att ta sig an din enkät.

Vi ber om ursäkt för detta och önskar dig lycka till med din uppsats!

Med vänlig hälsning

Hej Johannes!

Vi har ingen möjlighet att svara på din enkät.

Då får helt enkelt hålla tillgodo med resultatet från andra offentliga verksamheter som svarar!

Hej!

Nämnden för hemslöjdsfrågor är en av Sveriges minsta myndigheter med 5 personer anställda. Vi har Tillväxtverket som värmyndighet vilket innebär att vi sitter i deras lokaler och omfattas av deras IT-system och administrativa lösningar. Nämnden för hemslöjdsfrågors verksamhet innebär att vi inte arbetar med öppen data. Därför var det svårt att svara på enkäten.

Med vänlig hälsning

Bilaga – Respondenters egna kommentarer

Finns överhuvudtaget inga resurser för detta, varken ekonomisk eller personella

Att myndigheter och andra organisationer inte publicerar sitt data som öppet är begränsande i vår verksamhet.

Ett väldigt lågt prioriterat område på en liten kommun.

Med de resurser vi har måste vi prioritera annan utveckling istället för utveckling av öppen data. Vi är positivt inställda till öppen data i sig.

Det vore bra om vissa begrepp hade förtydligats, tex vad menar ni med Öppen data. Många av frågorna skrivna på ett obegripligt språk vilket gjorde att de var svåra att svara på. Kanske var det så att enkäten skulle gått till IT avdelningen, men detta var inte så tydligt i utskick.

I en mindre kommun finns det väldigt mycket som behöver lösas innan öppen data ens kan komma på tal.

Vi är ofta beroende av att våra systemleverantörer skapar möjligheter i resp. system för publicering av data. Åtminstone om man tänker sig att öppen data ska publiceras automatiskt. Manuell hantering blir mest troligt för kostsamt. "

Svåra frågor, rätt viktiga ändå - men olika myndigheter har så enormt olika förutsättningar och verksamheter att det är svårt att vara "enhetlig" i kravställande. Det är inte alltid det data som publiceras är av allmänt intresse, o.s.v.

Svårt att svara på en del frågor. Det är självklart att det finns begränsade resurser på alla områden, frågan är i stället tycker jag om det finns några resurser över huvud taget.

Det är först och främst resurser och ekonomi som styr att vi inte använder oss av öppen data.

Vi har helt enkelt inte kommit så långt inom fältet ännu så svaren är lite flytande.

Så länge vi inte får en enda förfrågan om öppen data externt/internt (annat än en mängd enkäter), så har frågan mycket låg prioritet. Vi jobbar med frågor där vi har en stark efterfrågan från allmänhet, organisationer och företag, tex fiber/WiFi samt där det finns en efterfrågan från våra verksamheter.

Vi lägger ut en del data som vi är ägare till, som en service och för att informera om vår verksamhet, tex på `""karta.[namn på stad].se/webb""`. Resultatet av vår täckningsmätning för mobiltelefoni på `""http://tackningskollen.se/pro/""`, är ett annat exempel. Där kan man se vem som är den bästa mobiloperatören där man bor, har sin stuga eller sitt företag. Andra exempel är luft- och bullermätningar osv. Om det är öppen data så jobbar vi med öppen data.

Om kommuner ska publicera data som vi äger i någon större omfattning, så måste det göras anpassningar av de verksamhetssystem som vi använder, så att det antingen går att ställa frågor direkt mot dem eller att de exporterar ut data i ett `""nationellt""` överenskommet format.

Ska det bli fart på allvar så behövs en nationell databas eller länkkälla, där man enkelt kan hämta data från `""alla""` kommuner inom vissa överenskomna områden, i ett standardiserat format. Kommer ett sådant nationellt initiativ så blir det en utväxling på det arbete vi lägger ner och då ska vi med glädje delta.

[*Namn*]

IT-strateg

[*Telefonnummer*]

Vi inser att en hel del av vår digitala information är en värdefull samhällsresurs, som om inte hinder finns i form av regler om sekretess eller annat bör publiceras för vidareutnyttjande (dvs. enskildas användning av handlingar för andra ändamål än de som myndigheten hade vid skapandet).

Myndigheten har börjat att arbeta med frågorna - det finns en arbetsgrupp, en sida på externwebben ([http://www.\[myndighetsnamn\].se/PSIdata.html](http://www.[myndighetsnamn].se/PSIdata.html)) och en inkorg för mejlfrågor om psi-data. Det finns också förhoppningar att vi inom en inte allt för avlägsen framtid kan publicera innehållet i de excel-filer vi har lagt ut som csv-filer och kanske t.o.m. erbjuda ett API för enskildas användning.

Problemen handlar mest om att frågan lätt prioriteras ned till förnån för kärnverksamhet och är beroende av redan arbetstygda nyckelpersoner. Det saknas i dagsläget också ett tydligt

ledningsbeslut om vilken ambitionsnivå vi ska ha när det gäller öppna data. Detta kanske delvis kan skyllas på en oklar situation ännu högre upp: Regeringskansliet har delat frågorna på två departement (grovt sett Näringsdepartementet för efterfrågesidan och Finansdepartementet för utbudssidan) och det är ännu oklart om Riksarkivet kommer att överta portalen Öppna data från Vinnova fr.o.m. den 1 juli 2016.

Ett allmänt intryck är dock också att det kommer fler och fler positiva signaler utifrån, t.ex. arrangerade Naturvårdsverket en konferens om öppna data nyligen, betydelsen av PSI-data särskilt i den numera upphörda e-delegationens vägledning ""Vägledande principer för digital samverkan"" (avsnitt 4.2.2) och på EU-nivå kan vi nu ta del av över 400000 datasets via portalen <http://www.europeandataportal.eu/>

Frågorna 4, 5, 6 och 13 framstår som oklara när det gäller vilken nivå som avses, är det nationella, kommunala, europeiska eller annan? Vi ser fantastiska möjligheter med öppna data, dock i många fall blir datan ofullständig i vidare användning utan bakomliggande och tillhörande analys och förståelse för datainsamlingens metod.

Hur man ser på fråga 26 och 27 är helt beroende av vilken licens man använder. Släpper man data helt fritt, med t.ex. CC0, får användaren vidarebearbeta data utan restriktioner.

Vi jobbar inte med vinst

Det är viktigt att beskriva datans kvalitet och aktualitet

Vi har inte öppen data så jag vet inte svaret på vissa frågor

Vi har endast arbetat med SKL's lösning för att publicera nyckeltal från Kolada. Vi publicerar bara den data som finns tillgänglig hos Kolada och har inte skapat någon egen lösning för att publicera ytterligare data. Politisk grupp (demokratiberedning) har beslutat att öppen data som finns tillgänglig genom SKL's verktyg ska publiceras. Det finns i dagsläget inga planer eller efterfrågan kring att publicera ytterligare data.

[Myndigheten] har mycket begränsade databaser med icke sekretessbelagd information.

Kommunchefen har beslutat att kommunen inte ska arbeta med öppen data, inkl att publicera detta.

Det är motsägelsefullt att myndigheter inte får utbyta data, medan man samtidigt ska öppna upp sin data för kommersiella intressen som då kan sammanställa sådant man inte själv får lov att göra. [Myndigheten] värnar mycket om den personliga integriteten vilket också gör att vi är försiktiga med vilken data vi tillgängliggör. Skulle vi t ex lämna ut [personlig data som myndigheten tillhandahåller] så skulle den datan kunna användas för försäljning och marknadsföring via telefon och sms, vilket vi kanske inte tycker ligger i konsumentens intresse.
